

BAGSMEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, szombat 1922. május 20.

138. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár: negyedévre 90 — dinár

SZERKESZTŐSEG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

Epilógus

A genouai konferenciának mára vége lesz, a delegátusok már pakolják érveiket és frakkjait az újabb konferenciához, ahol majd nem az olasz király, hanem a holland államfő adja a *dinert* és Csicserinnek nem a genouai érsek, hanem az utrechti püspök lesz a szomszédja. És?

A beteg Európa átfordul az egyik oldaláról a másikra. Génua már nyomja, Hágában könnyebben esik a lekvés. De — mivel biztat többel Hága, mint Génua? Minnek a költözökös, a Jurcolkodás ebben a lakásnépes és drága vasuti jegyes világban? Ha még a holland forint olcsóbb lenne, mint az olasz lira? De így? Ha Génuban kitört volna a pestis, megindult volna a föld, vagy áradással fenyegetett volna a tenger — még érthető lenne ez az át pakolás. De mi köze van a geográfiai helynek a tárgyalások sikeréhez? Szinte azt lehetne hinni, hogy Génuát azért választotta Lloyd George, mert a megnyitó beszédéhez szolgáltatott jü befeljezést: a Columbusra való utalást. Ugy látszik Hágáról is van a világpremier-nek egy jó szónoki ötlete feljegyezve a kis noteszében s most átköltözteti ennek kedvéért az egész konferenciát, szőrtől börtöstől, a megemészített bolsevizmussal s a megemészíthetetlen Barthou-val.

A francia lapok támadást intéztek Lloyd George ellen s azt állították, hogy Lloyd George veje petroleum kereskedő s azért insztilja az oroszokkal való megegyezést, tehát azért hívta össze a genouai konferenciát, hogy a vejenek üzleti érdekeit szolgálja. Nem tudjuk pontosan ellenőrizni se az családi kapcsolatot, se az ismeretlen nevű *misternek* vagyoni érdekeit, de minden pözon, frázison, gesztuson és konvencionál tul olf leselkés az *si non e vero* gyanuja. Hol van az a történetirő, aki egyszer a világ igaz arcát mutatná meg — szabadon most Kassáktól idézni — Párisban, Bécsben, Rómában, Londonban és Budapesten? Vajon nem félnek-e tőle a tógák, koturnusok, pajzok, a himzett frakkok, a bronzszobrok céljára modelül szolgáló pózok, a vörös stráfos tábornagyai nadrágok, a marsallbotok, a világ orkeszterei dirigálók s a hősi beállításnak és emberi nagyságot mimelöz virtuozitásnak szinpadai görögüzes kellékei, hogy egyszer, valahonnan — talán a megriadt emberek lelkiismeretéből talán a műhelyek fojtott mélyéből, talán abból az *extalkumból*, amelyik Szent Pétereket és Savanarolákat adott a történelemnek, megindul egy számum, egy passzozati

az igazság polusáról, amelyik lépés minden álcot és a meztelen igazság bitorló szőnyegét tárja majfól az örök egeknek? Az új hitnek szentelt vizeiben megfürdők lélek majd ámulva ismer rá arra a világra, amin évmilliók óta idegenül és eltévedten él. És ez a ráismerés a csillagokig fogja földobálni új-jongó rátalálásait: hogy a fű növéseben, a kalapács csengésében, a kasza pengésében, a földben, a napban, a tavasz zsendülésében van az igazság, nem Lloyd Georgeban, nem Génuban és nem a konferenciákban.

Stop! — mondjuk a fantáziának, mely — ime — már a csillagok közé jár el vizsgálatásért. Kötözök csak vissza a Génuból Hágába vezető vasuti sínnek kilométerkövetkezői s ne törődjünk vele, hogy olyan *Antheusz* ez, amelyik elvezeti erejét, ha visszacsik a földre: Szépen, halkán, pretenzió nélküli kérdezzük ezt: ha már mindenki belátta, mert belátta, hogy a háborúból kimenekült világot a versaillesi koncepció fojtogatja halálra, miért azzal az egyetlen alapvető föltétellel gyülekeznek konferenciáról-konferenciára, hogy a versaillesi megállapodásokhoz nem szabad nyulni? Pedig mennyi mindennel többet tudnak ma, mint tudtak akkor, ama babérkoszorús tavaszon Versaillesben? A fejlődés útjeme *viuace* szágul *rubato* és *furioso* kilengésekkel s a tapasztalatok korma vastagon lepi el a győzelem trófeumait. Hogy milyen a háború utáni gazdálkodás, azt csak Versailles után látták, de azt már Versaillesben szabályozták. Ez a *fillus ante patrem* logikai abszurditásának iskolás példája, de ebbe az iskolás példába élő és szenvedő és a nyomoruság, meg az összeroppantásig munka Szibériájára itélő jövendő generációk buknak el. Versailles — a *tabu*, amihhez nem nyulhat Európa népe, mint a patogóniai tüzimádó bálványának otromba képmásához. A németek *Marne* mellett vesztették el a háborút, a franciák Versaillesban. A párisi tanácskozástól kezdve Londonon, Brüsszelben, Portoroson, Cannesen és Génuban keresztül Hágáig nem a háborúokozta gazdasági leromlás, hanem a Versailles okozta katasztrófa sújtó következményei ellen keres gyógyulást a lassan-lassan fölviácosodó értelem. Ezek a konferenciák sikertelenségre vannak felvéve, ezek a tanácskozások eredményt nem érnek mindaddig, amíg a bukás Versailles utáni tapasztalatát nem lesznek erősebbek, mint a győzelem Versailles előtti mómora volt. A győzelem mámorá-

ban, a siker szédületében s a bosszuszállás lihegő szomjuságában iltek akkor törvényt nemcsak a leigyzőttek, hanem a gazdasági élet törvényeinek rendje fölött is. Azóta kiadták a *gloire* fölcsavart ivlám-pi s a *plein aire* más formákat és más színeket mutat. A jog módot ad a józan embernek arra, hogy *mejtámdja* a részegségében kötött ügyleteket. Versailles arra akarja kötelezni a józan embert, hogy *betarlta* a részegségében kötött meg-

állapodást. Ezért nincs remény a gyógyulásra. A beteg Európát egyik furdőneiről a másikra hurcolják, de mindendöntül azzal a paranccsal, hogy a betegség kórokozóját nem szabad eltávolítani. Aszpirinnel gyógyítják a csonttörést és puderral a kiütéses tífuszt.

Urak, urak, nem lenne akkor stilszerűbb, ha *Lourdesban* jönnének össze konferenciára?

(d. j.)

Még folynak a kölcsön tárgyalások

A költségvetési deficit — A belpolitika hírei

Belpolitikai körökben feszült érdeklődéssel várják a kormánynak a kölcsönüggyben hozandó határozatát. A Bler-csoport esélyei még mindig igen kedvezőek és ha az utolsó órákban nem érkezik újabb, az eddigieknél kedvezőbb ajánlat, úgy a kormány a Bler-csoporttal megisköti a szerződést. A szerződés megkötése azonban nem jelenti a tárgyalások végleges lezáródását, a kormány minden ezután érkező ajánlatot megvizsgál, miután nem bizonyos, hogy a parlament jóváhagyja a Bler-csoporttal kötött egyezséget.

Kumanudi a kölcsön ügyében megállította az illúzióiban pihenő Pasics miniszterelnököt. Pasics a hírek szerint nem mondott végleges döntést a kölcsön ügyében, hanem Kumanudinak azt válaszolta, hogy a minisztertanácsra bizza az ügy elintézését, amely természetesen javaslatot a parlament elé. Kumanudi nyilatkozott a sarajevói „*Veserna Posta*“ munkatársa előtt és kijelentette, hogy a Bler-csoport ajánlata nem kedvezőtlen ugyan, de végleges döntés még nem történt. Beogradba péntek estére, vagy szombat délelőtre várják vissza Kumanudit, amikor egy-szersmind döntenek is a kölcsön ügyében.

Egyes hírek szerint Kumanudi pénzügyminiszter már péntek délután visszaérkezett Beogradba, ezt azonban titokban tartják, nehogy a pénzügyportok úgymókel és a közbenjárók munkájában zavarják.

Tegnap különben új kölcsönajánlatot is kapott a kormány. Az *Equitabla* newyorki pénzügyport nevében Beogradba érkezett *Newton* ezredes, aki benyújtotta kölcsönajánlatát. A pénzügyport állítóg száz millió dolláros kölcsönt folyósítana, még pedig úgy, hogy az egész összegét rögtön lefizetné előnyös feltételek mellett és a társaság egyáltalán nem folyna bele abba, hogy a kormány a pénz mire használja fel, így nem ragaszkodna az Adne-vasut építéséhez sem.

Beogradi munkatársunk még a következő belpolitikai híreket je-

A választófog

Beograd. A demokratapárt pénteken délután ülést tartott, melyen a kormány választófogi javaslatáról tárgyaltak. Heves vita folyt, melynek folyamán a kormány javaslatát erősen támadták. A vitában részt vettek Pribicevics Szvetozár, Kukovec Vjekoslav, Marinkovics Pál és Wilder Vjekoslav. A klub elhatározta, hogy bizottságot küld ki, amely a párt ellenjavaslatát fogja megszövegezni.

A költségvetés

A pénzügyi bizottság tegnapi ülésén az 1922. évi költségvetést tárgyalta. Előre látott kiadásokat eddig 6 milliárd 690 millió dinárban állapítottak meg. Az eddigi bevételek 5 milliárd 950 millió dinárt tesznek ki. Eszerint a kiadások jóval föltululják a bevételeket. Az így előálló deficit fedezetét a különböző állami jövedelmek emeléséből remélik. A legújabb tarifásemelésből 480 millió dinár többlet, vasuti jegyek árának emeléséből 45 millió dinárt, a Inxusárak tilalma megszüntetése folytán 150 millió újabb váma számitanak. A közvetett adók igazgatóság az illetékek fölemeléséből 100 millió dinár többletet remél. Ezeknek a tételeknek az összege 775 millió, úgy, hogy az 1922. évi költségvetés bevétele ezzel együtt 6 milliárd 725 millió dinár lesz és így az 1922. évi budget 35 milliós többlettel fog zárulni.

A pénzügyi bizottság mai ülésén a 200 százalékos földadó fölemelést tárgyalta. A fölemelésből származó jövedelem az állami adósságok kamatainak és a régebbi évek deficitjének fedezésére szolgált volna. Az új adójövedelmet a kamatok fizetésére fordítják. A pénzügyi bizottság a kérdés előadóját Seljzerov Slavko demokrata párti képviselőt választották meg.

Laginja Beogradban

Laginja Markó volt horvát bán, pénteken Beogradba érkezett. Hozzá közelálló csoportok azt állítják, hogy Laginja privat ügyeinek elintézésére

jött Beogradba. Mások szerint Laginja beogradi tartózkodásának messzemenő politikai céljai vannak. Laginja ezek szeri nt azért jött Beogradba, hogy egyrészlő közvetlenül a horvát blokk és a radikálisok között, másrészlő pedig a klerikális pártnak a kormányba való lépésének útját egyengeti.

Állítólag Protics Stojan van az egész akció mögött, aki most realizálni akarja a horvát blokk iránti szimpátiáját. A klerikális-párt különben, amint az eddigi jelekből meg lehet állapítani, nagy előtérre készült. Szlovéniában erős agitációt fejt ki pártja megerősítésére. Május 21-én Celjén gyűlést tartanak, ahol az összes klerikális képviselőket megjelennek és dr. Korosec beszámol a politikai klub eddigi tevékenységéről.

Jugoszlávia és Románia akadályozzák meg Ausztria nagy kölcsönét

Amikor Ausztria Csehszlovákiával a lani szerződést megkötötte, abból a közép-európai politika új alakulását következették. A jelek szerint nem arról volt csak szó, hogy Csehszlovákia hitelt nyújt Ausztriának, hanem hogy a szerződés aláírásával Ausztria közelebb jutott a kisanantához, melybe nemcsak be fog lépni. Úgy látszik, hogy csakugyan létre jön egy dunai konföderáció: — Magyarország nélkül. A gazdaságilag aláaknázott és így politikai elhatározásaiban is erőltet Ausztria természetesen törekvése is volt, hogy a vele szomszédos kisanant államokkal minél barátságosabb viszonyba kerüljön.

Ausztria válságos és összeomlással fenyegető gazdasági léte arra a nagy kölcsönre van függésűve, melyet a népszövetségnek kellene megvalósítani. Ennek a kölcsönnek az az alapfeltétele, hogy az államok, melyeknek zálogjogi követelések van Ausztrián, ezt a zálogjog érvényesülését husz évre felfüggeszék. Jöideig úgy látszott, hogy már csak Amerika az egyetlen akadály, mint hogy a többi nagy állam már felfüggesztette ezt a zálogjogot, a kis államoknál pedig nem számítottak ellenállásra. De ezenkívül is számítottak Ausztriában arra, hogy a kisanantnak szobajövő államai éppen a politikai orientáció egyöntetűségének megkönnyítéséért nagy előzettséget fognak tanúsítani Ausztriával szemben.

Az amerikai zálogjog felfüggesztése ma már nem látszik kétségesnek, az utolsó pillanában azonban kiderült, hogy Románia és Jugoszlávia ellenállásán meghiúsul a zálogjogi felszabadulás hamaros lebonyolítása. A helyzet ugyanis az, hogy Ausztriának most meg kell várnia, míg Jugoszlávia és Románia megvívja a nagy-antanttal a felszabadításukért fizetendő összeg körüli csatáját. A helyzet ugyanis az, hogy

az antant megadhatja ezt a két országot azo a címén, hogy »fejtestvérrelket felszabadította«.

A két államnak már most az a felfogása, hogy addig nem követelhető tőlük az Ausztriával szemben való zálogjog felfüggesztése, amig az antant nekik is el nem engedí az u. n. felszabadítási tartozást. Így lett az osztrák lét vagy nemlét problémája egy egészen más Ausztrián kívül eső problémától függővé. Itt nem leplezhető csalódsá is okozott a sürgősség érze-

tének az a hiánya, melyet Románia és Jugoszlávia a felszabadítási tartózkodásán az osztrai zálogjog kérdését kezeli. Genuában reméli Schober kancellár a jugoszláv és román delegátsával a kérdésre nézve egyezséget jutni, de ekkor megint nem voltak kéznél a két állam részéről a szük-

Devizabizottságot Suboticának!

— A suboticiai kereskedők akciója —

A Bácsmegyei Naplóé már több ízben foglalkozott azokkal a nehézségekkel, melyeket az új deviza-forgalmi rendelet a kereskedőknek okoz. Amellett, hogy a rendelet ugyiszlán teljesen guzbakotí a kereskedelmet, különösen sok akadályt gördít a suboticiai és bácskai kereskedők működése elé, akiknek a legesekélyebb devizakütiálási kérdéseben Novisadra kell fordulniok a Narodna Banka ottani fiókjához, hogy a szükséges engedélyeket és számla-látamozásokat megkaphassák. Az egész Vajdaság devizafüggetletét mind a novisadi bizottságnál halmazódnak össze és így azoknak elintézése sokszor heteket vesz igénybe. Azok, akik gyorsabb elintézés akarnak elérni, kénytelenek Novisadra utazni, ami az idővesztéstől eltekintve, rengeteg sok költséggel is jár.

Tekintettel arra, hogy a deviza-rendelet szoros összefüggésben van a külföldről érkező áruk elvámolásával, mert a deviza-bizottság látamozása és engedélye szükséges az elvámoláshoz és tekintettel arra, hogy a vidéki kereskedők áruik megérkezésekor az elvámolás végett többnyire amugy is kénytelenek Suboticára jönni, az a kívánság merült fel a kereskedők körében, hogy Suboticán is létesítsenek az illetékes körök deviza-bizottságot, amely a suboticiai és környékbeli, No-

séges szakértők. Kérdés, hogy a genuai konferencia befejezése után dülőre tudja-e még Ausztria juttatni ezt a maga fűggyét annyira, hogy a kitűzött párisi tanácskozásokon már csak a Jugoszláviával és Romániával kötött egyezményt kelljen szankcionálnai.

visadtól távolabbeső városok kereskedőinek deviza-ügyeit elintézné. E kívánság jogossága annál inkább kézenfekvőnek bizonyult, mert a külföldről vasuton a Vajdaságba érkező áruk mind Suboticán kerülnek elvámolásra. Mint értesülünk, ennek a kívánságnak érdekében a suboticiai kereskedők nagyobbszabásu akcióra készülnek és küldöttségileg arra akarják kérni a pénzügyminisztériumot, hogy a deviza-rendelet alapján kérjék Suboticán, a Narodna Banka itteni fiókjánál is a deviza-bizottság felállítását. A rendelet ugyanis megengedi, hogy minden városban, ahol erre szükség van, állíthassanak fel ilyen bizottságot, melynek tagjait a gazdasági és pénzügyi világ megbízható és hozzáértő szakembereiből a pénzügyminiszter nevezi ki. A kereskedők akciója a két suboticiai Lloyd fúziójának elomunkálatai miatt mindedig húzódtott, mert a kereskedők egyesületük belében belül akarnak a minisztériumnál eljárni. A két egyesület fúziója azonban május 21-én befejezést nyer, mert ezen a napon tartja alakuló közgyűlést a két Lloydból egyesítés után alakult Suboticiai Kereskedelmi Egyesület. Értesülésünk szerint az új egyesületnek legelső akciója a deviza-bizottság megalakítására irányuló akció lesz, amely remélhetőleg rövid időn belül sikerre fog vezetni.

A novisadi „Stella“ filmgyár vezetőjét betöréses lopáson érték

— Több betörés elkövetésével gyanúsították —

Novisad város közönségét egy vakmerő betörés tartja izgalomban.

A Jevrejszki-utca 10. szám alatt van Vogel Henrik ívegereskedése.

Vogel pénteken déiben a rendes időben bezárta üzletét, lebecsújtva a vasrólott és ugyanabban a házban levő lakására ment ebédelni.

Ebéd közben megjelent Vogel lakásán két vidéki kereskedő, akik délelőtt árut vásároltak nála, az árut azonban elutasásukig Vogel üzletében hagyták. Most eljöttek, hogy átvegyék áruikat.

Vogel röglőn abbahagyta az ebédet és elindult a két kereskedővel lakásáról az üzletbe, hogy az otthagytott árukat kiadja.

Felhuzta az üzlet vasrólóját, bement a boltlelyiségbe, ahol váratlan meglepetés várt rá. A bezárt rolló mögött az üzletben találta Rézer Lipót novisadi kereskedőt, a »Stella« filmgyár vezetőjét, aki ugyanabban a házban lakik, amelyben Vogel lakása és üzlete van.

Vogel annyira meglepte és megdöböntenette ez a nem várt találkozás, hogy eleinte szólni sem tudott. Rézer Lipót azonban röglőn feltalálta magát és lekiözve zavarát, azzal magyarázta jelenlétét az üzletben, hogy gyanus mozgólódást hallott kívülről

az üzletben és azt hívén, hogy betörők járnak ott, bement a boltba.

Vogel erre lebecsújtotta a vasrólott és ketten együtt, Vogel és Rézer elkezdték a betörőt keresni az üzletben.

Közben Vogelnek egyre gyanusabbnak tñnt fel a dolog és csakhamar világos lett előtte, hogy a keresett betörő: Rézer Lipót.

Vogel rendőrt hívott és Rézert letartóztatták. A rendőrség nyomban házkutatást tartott Rézer lakásán és nagy gyűteményét találtak a legkülönbözlőbb kulcsoknak és álkulcsoknak, amelyek között olyan is volt, amely Vogel üzletének ajtózárába illett, sőt volt olyan kulcs is, amely a pénzszekrényt nyitotta.

Megállapították, hogy amikor Vogel váratlanul megjelent az üzletben, Rézer akkor már felnyitotta volt a pénzszekrényt, de — felhasználva egy alkalmas pillanatot — gyorsan bezárta és nem vihetett el belőle semmit. Vogelnál egy ízben már ütözatos körülmények között 1918-ban betörték és elvittek tőle 30.000 német márkát, ami sohasem került vissza. Nincs kézárva, hogy akkor is Rézer volt a tettes. A múlt évben a Lusztig-banknál is volt betörés, amelynek tettese nem került meg.

A pénteki betörés kapcsán most

ezeket az előbbi betöréseket is újbbi nyomozást kezdők és meglepő fejleményekre van még kilátás.

A nagy feltűnést keltő eset izgalomban tartja a város közönségét.

A kisanant és Bethlen párbaja

az osztrák politika irángításáért

Az osztrák kérdés megoldása ott szerepelt a genuai tanácskozás feladatainak sorában. A genuai konferencia azonban, mint a politikai, gazdasági és upáépítési tények egész vonalán, úgy itt is csak jövőbe mutató ígértet és látszalmegoldást ígértett a tárgyalásra került kérdésekben, Ausztria nem kapta meg az upáépítéséhez szükséges nagy népszövetségi hitelek jöleteményét és az osztrák probléma megoldatlanságával megmaradt a dunai Európa jövő alakulásának nagy kérdőjele is.

A tárgyalások során azonban erős irányzatok mutatkoztak arra, hogy az európai politikának egy általános irányvonal alakuljon ki a Duna-medence gazdasági és politikai upáépítésére. A »Dunai konföderáció« eszméje kiserített lépten-nyomon a kulcszák mögött. Erről a konföderációról a kisanant vezetőinek és különösképpen Benesnek mincsen valami nagy véleménye. Ők a magyarok érdekében levő alakulásnak tartják ezt a szövetséget, melyet országaink minden jelentösebb kára nélkül a kisanant szigoruan megvont keretei között vélnék megvalósíthatni. A kisanantnak az osztrák probléma megoldására egy másik terve van: Ausztriát is belevonni a kisanant államainak gazdasági szövetségébe.

A portorosei egyezmény elvetésével, a kisanant ez álláspontja teljes mértékben keresztül küzdötte magát a genuai konferencián. Ezzel szemben a portorosei egyezmény és a dunai konföderáció fokozatos megépítésének hívé; a Bethlen-Bánffy-féle külpolitika a közép-európai kérdés itközöponájában: az osztrák helyzetben egy oly ténny akart teremteni, mely alkalmas arra, hogy Ausztria mai állapotának és külpolitikai beállításának teljes tarthatatlanságát igazolja. Bethlenék Ausztriának a kisanantban való (legalább is gazdasági) beilleszkedése ellen egy hathatos argumentumot produkáltak tehát, Beszűntették az Ausztriába irányuló magyar hszkivittet. A hatás tényleg 24 órán belül teljes akutságában jelentkezett. Bécsben valóságos husrápnák keletkezett. Az elragott szállítmányok ki-maradásával senki sem tudta áttekinteni a bécsi hszkállítás jövő alakulását. A sajtó és az érdekelteknézők segélykérő lárámája egészen Genuáig elhallatszott, honnan csakhamar megérkezett a kisanant külpolitikai ellen-memovertének híre: Románia és Jugoszlávia megtalalmazottjai egymás után jelenletek be, hogy államaik mindent el fognak követni Ausztria hszkállításának biztosítására. Ausztria politikai heizgazodása természetesen ezen az egy eseményen nem dől el. Eppoly kevésbé, mint a dunai Európa upáépítési formulájának a megtalálása. Genua meghagyta az osztrák kérdést az provizóriumos állapot gennyedésében. Bécs közép-és munkárszeregeinek azonban a magas diplomácia csalája néhány husztalan hetet jelent.

Róma legnagyobb kórháza leégett

Eddig harminc holttestet ástak ki a romok alól

Rómából jelentik, hogy szerdán éjszaka az olasz főváros legnagyobb kórháza, a Szentlélek-kórház kiégült és majdnem teljesen leégett. A tűz olyan rohamosan terjedt, hogy bár Róma egész tűzoltósága rövidesen a helyszínre érkezett, a főépületszárnyal már nem tudták megmenteni.

A tűz a mosókonyhában támadt, ahol tönéredek szennyesruha volt felhalmozva, amely gyorsan lángrobbant és innen a tűz átterjedt a földszintre, majd néhány perc alatt az I. emelet körferme is lángba borult. Az épület földszintjén levő 40 beteget még idejében ki tudták menteni, de az emeleteken levő kórtérmeket már nem lehetett kiriterni.

Sok beteg az emeletről kiugrott az utcára, mások összekötözött lepedőn igyekeztek menekülni. Borzalmas jelenetek játszódtak le és több beteg és ápolónő megőrült az izgalmtól. A tűz elfütytán két órákor keletkezett és 4 órára majdnem az egész kórház leégett.

A betegek közül nagyon sokan otthagyták, ezideig 30 megsebesített holttestet ástak ki a romok alól, de biztosra veszik, hogy még nagyon sok áldozat van a füstbőg és beomlott falak alatt. Az oltás munkáját nagyon megnehezítette az is, hogy a villamosvilágítás fölmondta a szolgálatát és így a sötétben még nagyobb volt a fejvesztettség.

Még nincs döntés a Vajdaság nászajándékáról

A vajdasági törvényhatóságoknak mult szombaton Novisadon tartott együttes értekezletén a jelenlevő főispánok és törvényhatósági kiküldöttek tudvalevőleg nem hoztak még végleges határozatot a királynak esküvője alkalmával átnyújtandó ajándék tárgyában. Megállapodtak abban, hogy a Vajdaság nevében nyolc millió dinár értékű ajándékok adnak a királyi párnak, amelynek meghatározását egy május 20-ig Subotícán egybehívandó újabb gyűlésre bízták. Azóta Dobanovacski Pál subotici és Szlepcsevics Milán novisadi főispán Beogradban is jártak ebben az ügyben. Mint értesítünk, Szlepcsevics főispán még nem kapott fix értesítést Beogradból és így még nem tud határozott javaslatot előterjeszteni, aminek következtében a tervezett újabb együttes gyűlés határidejét el kellett halasztani. A döntés azonban előreláthatólag szombaton vagy vasárnap megtörténik, amikor is Dobanovacski főispán a vajdasági törvényhatóságok vezetőit azonnal meg fogja hívni Subotícára az együttes gyűlésre, amelyen végleg dönteni fognak arról, hogy a Vajdaság mit adjon a királynak nászajándékként.

Konstantinápolyi jelentés szerint az ottani jugoszláv kolónia 1500 török fontot gyűjtött össze a királyi nászajándékra. Ez összegben egy keleti szobaberendezést vásárolnak, amelyet külön bizottság hoz Beogradba.

Beograd. Az esküvőt rendező bizottság közli, hogy mindazok a hatóságok és intézetek, melyek ajándékokat nyújtanak, és amelyek részt akarnak venni a menetben, azt előre be-

jelenteni tartoznak a rendező-bizottságnál. A bizottság azt a kivánságot fejezte ki, hogy az ajándékok átadó köldöttségeket minél kevesebb személyből állítsák össze. A menetben

Merénylevelterv a király és az államfők ellen

— Letartóztatták a bünszövetség legveszedelmesebb tagját —

A koprivnicai határország a napokban éppen akkor tartóztatta le Matkovity Sztánkót, amikor az át akart szökni Magyarországból az S. H. S. királyságba. A határhozok rögtön ráismertek. Matkovity Sztánko 1919-ben Koprivnicán, mint tartalékos hadnagy állomásparancsnok volt, később sikeresített és átszökött Magyarországra.

Matkovityot a határhozok most, hogy vissza akart szökni, megmozdították és kihallgatták.

A motozának és a kihallgatásnak szenzációs eredménye lett. Papirokat találtak nála, amelyekből kiderült, hogy az ex-hadnagy Gaghárdi budapesti emigrációjához tartozott, onnan küldték le azzal a megbízással, hogy itt merénylevelteket kövessen el.

Az irások bizonyításai után Matkovity vallani kezdett és beismerte, hogy valóban Gaghárdi küldték Jugoszláviába azért, hogy merénylevel-

terestveők számát is előre be kell jelenteni, hogy ezeknek megfelelő elhelyezései is idejében gondoskodhassanak.

köt kövessen el. A határország az első kihallgatás megejtése után Matkovityot Beogradba szállította, ahol az állami közbiztonsági ügyosztály közgei folytatták a kihallgatást és ehhez képest folytatták a vizsgálatot.

Az eddigi vizsgálat kiderítette, hogy Matkovitynak a király és a vezető politikuskok ellen kellett volna merényleveltet elkövetni. Előszörban Pabisics és Pribicevics elleni merényleveltet bízták meg Gaghárdiék, akik egyébként elhatározták, hogy sorozatos bombamerénylevelteket fognak rendezni Jugoszláviában.

Most a rendőrség az írást nyomoz, hogy hol kapta volna Matkovity a szükséges pénzt és a bombákat. A letartóztatóról egyébként megállapították, hogy 22 éves, Zagrebban született és kereskedelmi akadémiát végzett.

A választójogról szóló törvényjavaslat

— Kedvezmény a többségi listáknak —

A kormány és a koalíciós pártok hosszas vita után *Marinkovics* Vojedr. belügyminiszter választási törvénytervezetét fogadták el a tárgyalás alapjául. A most már kormányjavaslatá vált törvénytervezet eltér a régi szerbiai választási törvény régi generális elvi álláspontjától, a többségi listák favorizálásától. A legutóbbi választásokor érvényben volt választási rendszer szerint ugyanis a kisebbségi listák, amelyek nem kaptak egy hányadosnyi szavazatot sem, szintén juthatott mandátumhoz, miután a többi listák maradvék szavazatait, amelyek a hányadosossal való elosztás után fennmaradtak, a kisebbségi listához adták.

A választandó képviselők számát a javaslat nem írja elő, azt a jogot az államtanácsnak tartja fenn.

A kormánytervezet még egy fontos újítást tartalmaz, a *járási jelöltek rendszerét*. Minden járás egy járási követet választ, ha a választási kerületben kevesebb a járások száma, mint ahány képviselőt kell a kerületnek választani, az államtanács új adminisztratív járásokat kreál.

A *kerületi listavezetői listát* 25 nappal a választások előtt be kell nyújtani az elsőfokú bíróságnak. A listavezető jelölőlistáját legalább 500 kerületbeli választópolgárnak alá kell írni. A jelölt listán a jelöltek nevein kívül két megbizottnak a nevét is tartalmazni kell, a kik a választási főbizottságban helyet kapnak.

Az illetékes elsőfokú bíróságnak 15 nappal a választások előtt be kell mutatni az egyes járási jelöltek listáját is.

A járási jelöltek listáját legalább 100 választónak alá kell írni.

A járási jelölésnél meg kell jelölni, hogy melyik kerületi listához tartozik az illető járási lista. A kerületi listavezetői nevének is jelezni

kell lenni a jelölt-listán.

A javaslat szerint a tíkos választás továbbra is megmarad. Tovább is kis gummigolyókka választanak a választók. A városokat választói kerületeknek tekintik és annyi választói járásokra osztják őket, ahány képviselőt az illető városnak választani kell.

A mandátumok felosztására vonatkozólag a tervezet a következőképpen intézkedik:

A választások után a kerületi választási bizottság a beérkezett hivatalos jelentések alapján összevessé, hogy hány szavazatot kaptak az egyes járási jelöltek. Azoknak a járási jelölteknek a szavazatait, akik egy központi listához tartoznak, összeadják. Mindennek megtörténte után a bizottság kiszámítja a hányadosot (leadott szavazatok száma elosztva a választandó képviselők számával) és elosztja a mandátumokat. Az a lista, amely nem kapta meg a hányadosnak megfelelő szavazatot, egyáltalán nem jó többé számiásba. Az egyes listákra adott szavazatokat elosztják a hányadossal és így határozzák meg, hogy egy-egy lista hány képviselőt kap. A mandátumok elosztása az egyes listákon úgy történik, hogy a kerületi listavezető után az a járási jelölt kap mandátumot, akire aránylag a legtöbb szavazat esett.

Ha egy választási kerületben, ahol legalább hat képviselőt választanak, csak egy lista kapja meg a hányadosnak megfelelő szavazatokat, úgy a kisebbségi listák közül az, amely a legtöbb szavazatot kapta, szintén egy mandátumot. Ugyanez az elv érvényesül akkor, ha egy kerületben, ahol legalább kilenc képviselőt választanak, csak két képviselőt kapja meg a hányadosot.

A javaslat ellen az ellenzéki pártok előreláthatólag erős harcot fognak indítani, különösen amiatt, mert az a többségi pártokat favorizálja.

Katasztrófális éhínség Dalmáciában

— Eddig tíz ember halt meg éhen —

Az arabás előtti hónapokban Dalmácia minden esztendőben inésget szenved. A tartomány legnagyobbrészt behozatalra van utalva és a felhalmozott élelmiszorkészletek nyár elejéig teljesen elfogyának. De talán még sohasem volt Dalmácia lakossága olyan szomorú helyzetben, mint ebben az évben. Az élelmiszerek annyira fogytán vannak, hogy ha a kormány nem intervenál, a helyzet Dalmáciában katasztrófálussá válhat. A parlamentben pár nap előtt már szóba került a dalmát éhínség, akkor a kormány egyik tagja kijelentette, hogy a kormány idejekorán meg fogja tenni a szükséges lépéseket.

A legutóbbi napok hírei azt mutatják, hogy a kormánynak már most akcióba kellene lépni, az aktív vidékekről gabonát kell szállítani Dalmáciába, egyuttal gondoskodni kell arról is, hogy azt gyorsan feldolgozzák és eljuttassák az éhező lakosságnak.

Az éhínség fokára jellemző az a távirat, amelyet a spliti Kerületi Földműves Szövetség a napokban küldött Beogradba és amelyben a szövetség azt jelenti, hogy Oslye, Topolo, Sztrapa Imotica és Sztol falvakban eddig tíz ember halt meg éhen. Ezenkívül még több község lakosságát fenyegetti az éhínség. Ha gyors segítség nem érkezik, jelenti a Földműves Szövetség, emberek százaai halnak meg az éhségtől.

Szinte hihetetlennek hangzik ez a hír. Európa kulturált részén, szabadban a dus olasz partokkal, így országban, amelynek földje fengernyi gabonát terem, éhen halnak emberek. Az orosz halálmézők lehelete érződik ide és kiált mementót a rideg szívű Európának.

Wrangel tábornok megfenyegeti Bulgáriát

— Cefolja a Szofia elleni puess híret —

Beograd. Wrangel tábornok pénteken Karlovcéről Beogradba érkezett, ahol fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozott a legutóbbi bulgáriai incidensekről.

Wrangel előszörban sajnálkozását fejezte ki, hogy a szövetségbizottakul Génuában a többi nemzetek képviselői egy asztalhoz ültek. Ezután átért az azoknak az eseményeknek az ismertetésére, amelyek néhány nappal ezelőtti Bulgáriában történtek. Azt állítja, hogy az orosz hadseregnek Bulgária területére való befogadása előtt szerződést kötöttek a bolgár kormánnyal, hogy a menekültek nem mint dezorganizált tömeg, hanem mint szervezett erő helyezkedhessék el Bulgáriában. A megegyezést *Topol-zsikov* ezredes, bolgár vezérkari főnök írta alá, Wrangel egyi megbizottjával együtt. A szerződés szerinti az orosz hatonasságot munkájára fogják felhasználni, de megtarthatja katonai szervezőit, az ország biztonsága és a legyelem biztosítása érdekében. Most pedig az történt, hogy Topol-zsikov vezérkari főnök Trnovórtól tárgyalások ürügye alatt Szófiába hívta *Kutyepov* orosz ezredest, kinek becsületesszavát adta, hogy cemmí bántódása nem történik. Míhelyt azonban Kutyepov Szófiába érkezett, szállásán bolgár csendőrok letartóztatták. Kivüle még hat magascabrnagu Wrangel-

tisztelt is elfogtak.

A bulgár kormány azt állítja, hogy azért tartóztatta le őket, mert okmányok kerültek a kormány kezébe, melyek szerint Dubrovnikban április 7-én megegyezés jött létre Wrangel és Schatilov tábornok között Szófiának az orosz katonaság által való megszállásra vonatkozólag. Wrangel ezt a hírt a leghatározottabban meg-

cáfolta és azt mondta, hogy az Inkriminált napon ő Beogradban, Schatilov pedig Szófiában tartózkodott. Egyébként pedig — mondotta Wrangel — a Bulgáriában tartózkodó orosz csapatok között nagy nyugtalanság uralkodik a letartóztatás miatt és nincs kizárva, hogy vérontásra kerül a sor

Bombamerényletet terveztek a Dohány-utcai zsidó-templom ellen

Budapestről jelentik: Az Erzsébetvárosi Kőr ellen intézett bombamerénylet borzalmai még el sem felejtették, a nyolc halott sírdombján még friss a hant és most egy újabb, azonban szerencsére meghiúsult merényletről kell beszámolnunk, amelyet még csirájában sikerült elfojtani.

Lehetséges egyébként, hogy az alább négy vonatkozásban ismeretelt merényletre a túlfűtött fantázia szüleménye és egy-két napon belül teljes világosság derül a titokzatos módon tervezett és titokzatosan leleplezett ügyre.

Az országos belügyi nyomozóosztály napok óta a legnagyobb titokban nyomozást folytat egy bombamerénylet ügyében, amelyet állítólag a Dohány-utcai izraelita-templom ellen terveztek.

A tervet egy kisebb vendéglőben beszélték meg és négy ember vállalkozott arra, hogy a Dohány-utcai templomot fölbombantják. Ez a híhe-

telenül hangzó merényletterv tudomására jutott a belügyi nyomozóosztálynak, amelynek közlegi napokig figyelték a négy embert és figyeléseik alapján napokkal ezelőtt őrizetbe helyezték őket a belügyi nyomozóosztály Várház-körüli épületében.

A négy őrizetben lévő gyanúsítottat a detektívek többször kihallgatták, a kihallgatás eredményét azonban nem közölték a nyilvánossággal. A gyanúsítottak tagadták azt, hogy ők bombamerényletet terveztek. A belügyi nyomozóosztály azonban ennek ellenére a négy gyanúsítottat a nyomozás érdekében nem engedte szabadlábra.

Pénteken fordulat állott be a merénylet ügyében, úgy hogy a belügyi nyomozóosztályról a négy gyanúsítottat átkísérték a főkapitányságra. A négy embert a rendőrségen még pénteken kihallgatják és e kihallgatástól függ azután, hogy a nyomozást folytatja-e a rendőrség.

A Dráván átnyúló határszavok

Az SHS királyság és Magyarország közt a Dráva régi medre a határ

Az S. H. S. királyság és Magyarország végleges határainak kijelölése alkalmával a határmegállapító bizottság a drávamenti vonalak megállapításánál úgy határozott, hogy egyes pontokon a Dráva folyó régi medrét az eddigi közigazgatási határokat fogja végleges határnak tekinteni. E döntés alapján a Dráva folyása mellett mindkét ország olyan területeket kapott, amelyek átnyulnak a Dráván a másik ország területére. Két ilyen pont van az S. H. S.—magyar határon, mindkettő a Dráva somogyi partján.

A Dráva vizét, annak felső folyásánál, a folyó hajózhatóvá tétele és a vadvízek lecsapolása végett a mult század nyolcvanas—kilencvenes éveiben szabályozták. A szabályozás folytán új területek szabadultak fel a víz alól, amelyeken később puszták és falvak keletkeztek. Így a somogyi Barcs mellett a Dráva horvátországi, déli partján keletkezett Sáncpuszta, amely közigazgatási tekintetben nem Horvátországhoz, hanem Magyarországhoz, Somogyhoz csatolták. Ezt az őtszázholdas, Horvátországba átnyúló területet, — melyen csak egy major épült áll, — Magyarországnak ítélték. A határmegállapító bizottságnak ez a határozata azért fontos, mert a barcsi vasúti Dráva-híd déli vége Sáncpuszta területén ér partot, tehát így az egész híd Magyarországé marad. A Délivisut barcs-pakráci vonala is még őtszáz méter hosszúságban Sáncpusztán megy végig és a sinekét a Drávától őtszáz méterre vágja át a határ. Ezzel szemben a vasúti hídól egy kilométerre

fekvő Magyarországból az S. H. S. királyságba vezető közúti kocsihíd Barcs és Tereshopolje között, fele részben az S. H. S. királyság és fele részben Magyarország tulajdonát képezi. Az országghatár itt a híd közepén van és mindkét ország katonai hidőrséget tart fenn. Az őrségek engedélyével a magyar és jugoszláv polgárok a híd közepén beszélgetést folytathatnak. Érdekes egyébként, hogy Magyarországból Sáncpusztára kocsin, vagy gyalog csak ezen a hídon és a parton, S. H. S. területen át lehet csak átmenni.

Amásik átnyúló határsáv a somogyi Gola községnél terül el, melynek állomása a Zagreb—Gyékényes—Nagykanizsa délviasúti vonal mellett fekszik. Itt a falu, mely a Dráva északi partján terül el, horvát közigazgatás alá, az állomás és a falu északi fele, Magyarországhoz tartozott. A bizottság itt is meghagyta a közigazgatási határokat, úgy, hogy a falu egyik fele most jugoszláv, másik fele pedig magyar terület. E falu közelében, a Drávától délre fekszik Zdale község, ahol a napokban a két határszav között a fegyveres incidens történt. A Dráván át az S. H. S. területtel a közlekedést állandó kompjárat honolkija le.

Ezenek a területeknek a hovatartozandósága 1908-ban a magyar parlamentben is sok vitára adott alkalmat a magyar és horvát képviselők között, de akkor is megmaradtak a régi közigazgatási határok mellett, amelyek ott most országghatárokká lettek.

Megegyezik Jugoszlávia és Olaszország

— Lloyd George vezeti a tárgyalásokat —

Géna. Néhány nappal ezelőtt híre járt, hogy Fiumére vonatkozólag a S. H. S. és olasz delegátusok között létrejött a megegyezés, amiről azonban a jugoszláv kormány egyelőre nem adott ki jelentést. Most érkezett génaui jelentéseink ezt a hírt megerősítik. A részletekre vonatkozólag még nem adtak ki értesítést. A Tribuna tudósítójának értesítése szerint az olaszok Sforza levele érdekében hajlandók elismerni az S. H. S. királyságnak a Baross-kikötőre vonatkozó jogát és evakuálják a csapataik által megszállva tartott területeket. A fiumei kérdés rendezésére külön bizottságot küldenek ki, amely záros határidőn belül dönteni köteles ebben az ügyben. A vasúti forgalmat a S. H. S. királyság és Olaszország között véglegesen rendezik. E kérdések rendezésétől függ a két állam közt meglévő kereskedelmi szerződés sorsa is.

Az olaszok ezt a megegyezést saját diplomáciájuk sikerének tartják.

Lloyd Georگ közvetít

Géna. Facta, Schanzer, Vicomte Dile és Kontarini olasz megbízottak péntek délután hat órákor folytatták tárgyalásaikat Nincsiccsal, Krsteljicel és Antonovicsal. A tárgyaláson

A magyar választások kilátásai

Erősödnek az ellenzéki pártok

Budapestről írják: A magyar közvélemény érdeklődését ugyszólván teljesen lefoglalja a választási harc. Alig két hét választja el az országot a választásoktól és hogy milyen lesz az új parlament, ezt még most sem tudja senki. 245 képviselőt választanak Magyarországon. Az egységespárt hangulata a választási harc elején túlzottan optimista volt, amiben nem kis része volt annak, hogy Gömböc Gyula, a választási vezérkar főnöke, egy cédtudatos hadvezér határozottsággal intézte az ügyeket, lassankint azonban kiderült, hogy Gömböc választási szakértelme nem tudja felvenni a versenyt az Andrásy Gyulával, Apponyi Alberttel, Vázsonyi Vilmosok politikai tapasztalataival és tekintélyével.

Így ma már az egységespártban nem látják olyan rózsásnak a helyzetet, mint rövid idővel ezelőtt is. Az ellenzéki pártok egyik-másika hatalmas lépésekkel halad előre. A szocialdemokraták, Rassayék és a legitimista ellenzék kilátásai igen jók, úgy, hogy az egységespártnak, amennyiben valóban egységes marad is, nem sok reménye lehet arra, hogy megkapja a kétharmad többséget. A magyar választóközönség hangulatváltozására egyébként rendkívül jellemző, hogy a kormánypart vezérének, Bethlen gróf miniszterelnöknek a mandátuma is erős veszélyben forog. Hódmezővásárhelyi ellenfele, Vekerdy Géza dr. ottani ügyvéd a legjobb reményekkel megy bele a küzdelembe és könnyen megtörténhetik, hogy a miniszterelnök mandátum nélkül marad. Ez a sors érheti a kormány többi tagjait is. Kállay pénzügyminiszter ugykanizsai esélyei igen csekélyek, talán Nyiregyháza beválasztják. Hegyes halny

Lloyd George is jelen volt. Az olasz és jugoszláv delegátusok részletesen ismertették Lloyd Georgeval eddigi tárgyalásaik anyagát, aki nagy figyelemmel hallgatta végig a referátumot. Kijelentette, hogy az olaszoknak engednie kell egyes kérdésekben. Az ülés este nyolcig tartott. Lloyd George holnap írásba foglalja a rapallói kérdés rendezéséről szóló javaslatát. Valószínűnek tartják, hogy ennek alapján a megegyezés létrejön.

A kisebbségi kérdés

Géna. Ma délután a kisantant delegáltjai arról értesültek, hogy a politikai albizottság ülésén Siamhulovszky és Bánffy felvetik a nemzeti kisebbségek kérdését. Nincsiccs azonnal meglátogatta Factát, aki megígérte, hogy nem engedi az ülésen csak az orosz kérdést tárgyalni. Az ülés ilyen értelemben folyt le.

Elfogadták az albizottságok határozatait

Géna. A konferencia bizottságai pénteken délelőtt plenárius ülést tartottak, melyen az albizottságok valamennyi határozatait elfogadták, valamint hozzájárultak a hágai konferenciára vonatkozó megegyezéshez is.

előrelátólag mandátum nélkül marad, ugyszintén Bernolák is. Május 21-én, amikor az utolsó terminusz van a választási agitációnak, Magyarország minden városában, falujában gyűléseket tartanak. A képviselőjelöltek azonban csak csendben agitálhatnak a választók között.

SPORT

Bácska—Amatőr. Az alszövetség két legjobb csapata mérkőzik vasárnap a Bácska sombori-úti pályáján. A sombori csapat, mely az utóbbi időben ugyszólván váltakozó szerencsével együtt haladt a subotícal kerület fociballsportja éln a hegemoniát-tartó Bácskával, ma kitűnő formában van, amit legjobban az bizonyít, hogy a mult vasárnap fölényesen 3:0-ra verte a bajnokcsapatot. A vasárnapra találkoznak ez ad különös érdekességet, ez a revans, amely eldönti egyidőre, hogy melyik csapat érdemes ma az elsőségre. Az amatőrök a legjobb összeállítású csapatukat szerepeltetik. A Bácskának jól össze kell szedni erejét, ha a 3:0-ás vereséget ki akarja korrigálni és győzni akar a sombori együttes fölött.

Sand—Concordia. A Sand pályán vasárnap bajnoki mérkőzés keretében találkozik a Sand a Concordiával. A Sand csapata nagyon lefogyatkozott, főerősségeit sorra elvesztette és vasárnap örögdögöt is nélkülözni fogja. Így megnagyképelve valószínűleg nehéz küzdelmet kell vívnia a Concordia legénységével, amely ha lelkesedéssel végigbírja a tempót, még megépítést is szerezhet a Sandnak

Genua sem hozta meg a szabadkereskedelmet

A génui konferencia gazdasági bizottságában egy vonalon harcoltak a magyarok, az olaszok, a németek és az osztrákok. A négy állam delegáltjai a szabadkereskedelem elvének megvalósítását óhajtották. Az egészről azonban nem lett más, mint hogy a konferencia egy csomó szépen hangzó frázist, egy csomó ajánlást hozott létre, melyek arra vonatkoznak, hogy az államok szivleljék meg a kölcsönös gazdasági csere akadályainak minél előbb való lerombolását. Azokat a követelményeket, melyek közt ezek a tárgyalások hozták, a londoni szakértők szabták meg, melyek azután a német, magyar és olasz javaslatok által kibővültek. Az angol javaslat csak a ki- és beviteli tilalmak kérdését érinti, míg a magyar javaslat főgondolata az, hogy ismét érvényesüljenek a világháború előtti kereskedelempolitikai elvek. A magyar javaslat a kereskedelmi szerződés visszaállítását, a legfőbb kedvezmény kölcsönös felújítását és az összes forgalmi tilalmak törlesztését indítványozta erős hangsúlyozással. Azonkívül külön memorandumot terjesztett elő a magyar delegátus, melyben az utódállamok gazdasági vonatkozásait kívánta szabályoztatni, még pedig a portorosei határozatok értelmében.

A londoni szakértők, valamint a német bizottság javaslata nem jelölték meg pontosabban, hogy a hozandó határozatok milyen körteörével bírnak. Ezzel szemben a magyar javaslat kollektív szerződést indítványozott, mint hogy a mult bebizonyította, hogy a jó szándék megnyilvánulása és az egyezmények életbeletelése erre vonatkozó óhaj és hajlamosság semmit sem jelentenek. Ami azután az összes javaslatokból megvalósult, nem lett más, mint olyan határozat, mely a

szabadkereskedelem bevezelésére vonatkozó óhajásokat és hajlamosságokat fejez ki. Így pl. a legfontosabb elv, a legtöbb kedvezmény kérdésében hozott határozat szövege a következő: „A konferencia hangsúlyozza a kereskedelem méltányos megítélését, mely elv a népszövetségi paktum 23. szakaszában is le van fektetve és a legmelegebben ajánlja a kereskedelmi összeköttetések fólvtelét kereskedelmi szerződések formájában, melyek részben a viszonyokhoz alkalmazkodó kölcsönösségen nyugosznak, részben viszont megvalósítják a lehetőség határai között a legtöbb kedvezmény elvét.”

A határozatnak ez a formája, mely a kisántant álláspontját fejezi ki, Jankovics igazoszláv delegátus fogalmazásában fogadtattott el. Ennek a határozatnak a szövege megunatja, hogy mennyire elméletiek Genuában a szabadkereskedelem megvalósítására hozott határozatok.

Hasonlóan meköttő erő nélkül való a ki- és beviteli tilalomra a nyersanyagok kiviteli tarifájára vonatkozó határozatok. Németország kijelentette ugyan, hogy megette az előkészülettek a behozatali tilalmak felfüggesztésére, a kisántant és Lengyelország ragaszkodtak a behozatali és kiviteli tilalmakhoz. Még pedig valutajavítási, illetve a fogyasztókat védő szempontokból. Bár ezzel szemben felhozták azt a tényt, hogy a magyar, az osztrák és a német valuta az említett szempontok érvényesítése dacára értéktelenedett, ez az érvelés halastalan marad.

A portorosei határozatokat a londoni szakértők első helyen tárgyalandóknak jelölték meg és föltétel nélkül való elfogadásra ajánlották azokat a konferenciának. Annak idején a kisántant államai azzal az indoklással tölték el maguktól a portorosei határozatok kötelezővő tételét, hogy Német-

ország nem jelentette ki hajlandóságát ugyanazon határozatok elfogadására. Már pedig enélkül az utódállamok területe tág kaput jelentene a német ipar egyoldalú hódításának, míg Németország a maga részéről egyszerűen elzárhatná az utódállamokból irányuló bevittelt. Németország kijelentette a konferencián, hogy a maga részéről hajlandó a portorosei határozatmáynoknak magát alávetni. A kisántant államai azonban azzal törttek

ki az ily irányu határozat elöl, hogy méltatlan lenne egy olyan határozatot hozni, melyet Portoroseban az utódállamok hoztak, most a közvettlenül nem érdekeltek államok közbejöttvél érvényesség emelni és kötelező határozattá. Ennek a helyzetnek megfelelően hozta meg a gazdasági bizottság azt a határozatot, mely csak ajánlja, hogy az államok a portorosei elveknek megfelelő egyezményeket kössenek egymással.

Az erdélyi zsidóság küzdelme a magyar anyanyelvért

— Nem tiszthatnak magyarul az erdélyi zsidó iskolákban —
A kolozsvári hitközségi elnök beszéde

Röviden megírta már a „Bács-megyei Napló”, hogy a román közoktatásügyi miniszter tiltította az erdélyi zsidó iskolákat a magyar nyelv használatától. Ez a rendelet arra kötelezi a zsidó iskolákat, hogy héber vagy román legyen. A rendelet megváltoztatása érdekében az erdélyi magyarság és zsidóság egységes küzdelmet folytat. Ebben a küzdelemben résztvesznek a cionisták is, akiket — okkal vagy ok nélkül, most ne keressük — a zsidóságnak és az erdélyi magyar sajtónak egy része azzal vádol meg, hogy az ő agitációjúi eredménye a jogfosztó rendelet.

A kolozsvári zsidó hitközség most választotta meg új előljörőségát. Az új elnök Fischer József dr., székfoglaló beszédében részletesen ismertette a zsidóság kérelmét s erőlesen követelt orvoslást. A beszéd egy részét, mely e küzdelem előzményeivel és céljával ismertet meg, itt közöljük:

„Ismeretes az e tárgyban kibo-

csátott rendelet, mely arra kötelezi a csatolt területek zsidó iskoláinak fenntartóit, hogy szeptember elsejétől kezdve a tanítást héber, illetve jiddis, vagy román nyelven folytassák.

Sajnos, hogy a tisztán kulturális ügyet egyes sajtóorgánumok politikai céljaik érdekében agitációra használják fel és ezzel az amugy is nehéz kérdés elintézését még nehezebbé teszik. Nem követem e példát és távol tartva az iskolaügytől minden politikát, tisztán kulturális szempontból szölok hozzá a kormányintézkedéshez, melyet — nyiltan megmondom — a mai viszonyok között elhibáztottnak tartok. Kulturális kérdéseket közigazgatást uton, hatalmi szóval megoldani nem célravezető. A természetes evoluciót sem siettetni, sem hátráltatni nem lehet.

Késégtelen joga az államnak, hogy az itt élő népesség közös érdeke is, tehát feltétlen szükségesség, hogy a kisebbségi iskolákban a román nyelv intenzíven taníttassék, viszont a zaidóságnak

Halálos fiatalság

Tegnap öten haltak meg közülük. Tegnapelőtt négyen. Ugy gellopoznak a boncterem felé, mint randevura, ha talán mennének. Az egyiket még ki sem viték onnan, mikor már helyére tolong a másik. Tragédiájuk beépésitik a rendőri hírek szürke rovatát is; nap-nap után változás nélkül. Talán csak a számok tolnának el néha: ma négy, holnap kettő, holnapután három s azután, ki tudja, hogy mennyi, de mennyi? És néha talán még a halál neme is megváltozhatik.

Garni-hotelekben revolverdurranás, fürdőkabinsban felvágott ütőér, ugrás az negyedik emeletre, éjszaka nyitva felejtett gázcsap (ez az utolsó azonban egyre ritkább lesz; talán mivel a villany nagyon terjed, vagy mert hogy a gáz is igen-igen drága), vagy és nem is ritkán a régi és jól bevált kötél. Vannak azután, a kik mondánabbak; azok az elegánsabb módszereket keresik: vagy a mortumot, vagy a veronált. A tömeg számára pedig marad a Duna, a jó, öreg, csendes Duna-hullám; az lojtja magába puha bieléssel mind valamennyit. Majusi éjszakákon, a Margit- vagy a Lánchid ivérlő le, mikor körben fénylik, ragyog a város s lent kejes nyugalommal hőmpölyög a víz... talán nem is lehet olyan nagyon rémes.

Az életkoruk? Milyen, milyen őrca. Az is mindegyiknél egyforma. Huszonkilenc az egyik, harminckettő a másik, a harmadik huszonhat, a negyedik pedig még alig mult hgrmnc. Öregebb nem is igen akad náluk, de fiatalabb sem igen van közöttük. Ott vergődnek szegények reménytelenül a huszonöt s a harmincöt évük mesgyéjén, de nagyon sok közülük a felsőbbik határt soha el nem éri. Fiatalon, mint öregek esnek össze s nem bírják erővel, míg megöregedhetnek. Rezig-nációra túlfiatlok. de életvárasra már rég megöregedtek. Halálraítéletlen élük a világot és saját verdiktjük a halálos ítélet. Választat előttük se jobbra, se balra, csak a mi bizonyosan ugy is elérőket.

Szomoru sors az elítéltek sorsa: a huszonöt—harmincöt éveseké. Roncsolt idegekkel vonszolnak olyan jármot, hogy ép idegekkel is beleroppannának. Hat hosszú kinos, hat hadi év után nem mulik el róluk a hat év emléke. Hat év a fronton, vagy hat esztendő bárhoz a poklos kinok nehéz gyótrelmében, ma is minden idegszálaikban bent él. És nem segít semmi, mert nem segíthet semmi. Ha kényelem, gazdagság is jutna nekik osztályrészül, külső nyugalmul még jobban kiélezné a belső feszültséget. Csak mennek körben, a taposó malomban megannyi

rokkant, nemes paripák s az utjuk nem vezethet, csak a körbe vissza. Mennek az uton, talán folyton előre, de tudják, hogy a körön csak maguk mégé mennek... És menekülésük nincs, nincs semerre...

Hat esztendő nehéz nyomorúsága megüli az összes lelkeket. Mégis a huszonöt—harmincöt évesek esnek el alatta. Pedig ezt a hat évet végig csinálta más is. Mindenké — nemcsak a halálra ítélték. Végigcsinálták öregek is, akiket az idő amugy is megroppantott. Végigcsinálták gyermekek is, akiknek teste éppen emiatt a hat esztendő miatt fejlődött sötnyán. És mégis a romok közt alig esett el más: — csak a halálra ítélték.

Mert az öregeknek talán mégis könnyebb. Kinlódva, görnyedve ha mennek is előre, megenyhülhetnek, ha visszaneznek. Mert valahonnan messziről, messze a multból, mégis csak rájuk kacsag sok ragyogó emlék. A fiatalság, a béke a biztonság, az önbizalom, a céltudatosság; visszakakacaghat mindennek az emléke, amit a multban minden erős ember magáének vallott. Mert lát hatott vissza és nézhetett előre. Ma semmijük sincs — de megvan a multjuk...

A fiatalabbak még bírják idővel. Soraikat sem determinálták évek és események még élnek egézenen. Hosszu, hosszu évek tarul-

nak elébük s a hosszu jövő mindig valami reményt is rejt magában. De nem is igen volt, amit elveszithetnének. Életük mindig csak az volt, ami ma s nem szöttek terveket, hogy most összetörjék. Nem kezdték reményeket egy elmult világban s nem pusztulnak el, ha az a világ elpusztult.

De ök, az elítéltek, három világban élnek...

A multban, amelyik nem takar nekik semmit. A jövőben, amerre már idejük sincsen. A jelenben, ahol már talán nem is élnek.

Akit elveszítettek, azt még elviselnék. Veszt is nyer az ember és amit elveszit, alkalmak jöttével megszerezheti újra. De az elítéltektől, a huszonöt—harmincöt évesektől a multat vették el, a jövendőt vették el. Számukra csak a ma maradt meg, de mult és jövendő nélkül. És vele együtt tűnt el rövid életüknek minden lehetősége...

Nincsen semmijük és nem lehet semmijük. Nyugodalmas szívvel a jó tavaszi napra soha, de soha ki nem heverhetnek. Soha semmi örömmel, gondtalan lélekkel nem tudnak örülni. Vágyuk nincs semmi, mert ugy sem teljesül vágyuk. Reményük nem lehet, mert céljaikat ölték meg. Esztendőök sorára, ha csak előre néznek, szürke ködökbe fullad előttük minden. Lázasan kapaszkodnak még valami után, ami, ha

speciális érdeke és általános ohajtása, hogy a héber nyelvre gyermekeiket megtaníthassa. Ezen célok egyikével sem ellenkezik, sőt azokat támogatja, ha a gyermekek oktatását anyanyelvükön tessék lehetővé. Az egyetlen célra vezető megoldást a kulturális szabadság megvalósításában kell keresnünk és ennek értelmében minden iskolafenntartóra magára kell bízni annak eldöntését, hogy minő nyelven kívánja az oktatást végezni.

Emellett szól az 1868: XLIV. törvényeknek a rendelkezésben idézett 14. §-a is, mely kifejezetten úgy rendelkezik, hogy

az egyházközségek iskolájában az oktatás nyelvét tetszés szerint határozhatják meg.

Az 1907: XXVII. törvény cikk 18. §-a is csak annyiban korlátozza az ezen intézkedést, hogy csak az állam nyelve és a gyermekek anyanyelve között enged választást, de ahhoz ezen törvény szerint sem férhet kétség, hogy a gyermekek tényleges anyanyelvén az oktatás meg van engedve.

Emlékeztetek arra, hogy ezen utóbbi, mint a népjogokat korlátozó törvény ellen, az erdélyi románság milyen erős küzdelmet folytatott. Bármilyen értelmezést adunk tehát a törvénynek, semmi esetre sem indokolt a kormányhatóság részéről egy oly interpretáció, mely bármely itt élő népért kulturális szükségleteinek kielégítése tekintetében hátrányos. Hivatkozik még a miniszteri rendelet a békeszerződésre is. Amde ez sem lehet alapja ily intézkedésnek, mert nyilvánvaló, hogy a békeszerződést annak alkotói a kisebbségi jogok kiterjesztése és nem szűkítése végett alkották.

Semmiképp sem lehet tehát a békeszerződés vonatkozó intézke-

lehet, hát kiragadjuk még őket. De közben önmagukat is elvesztik. Csak vergődnek, kínlódnak önmaguk felkén és... már nem is remélnék semmi segítséget...

Igy mennek utjukon a halálártek: huszonöt-harmincöt évesek. Fél lábball bent állanak még a multban, a reményekben, amiket egykor szőttek. Fél lábball érintik már a jövőt is, amely multjukból semmit sem ígér. Megnyugodni benne, tud fiatalok, de újra kezdeni mindent, arra már vének.

Gyermekek voltak és aggyastán lett belőlük. És közben nincs semmiük, csak hat kínos év. Hat háborus esztendő minden nyomorúsága. Gyermekkorunkból nem maradt semmi; aggyastánlelkűk üres és fáradt. Hat év alatt éltek fel mindent és hat év alatt nem éltek semmit.

Mert az életüket nem éltek végig...

Talán most is mindig csak azt keresik... A Garni-Hotelben a revolver dörrenésén... A fűdőkabinban felhasított erekkel... nekilendülve a legfelső emeletre, vagy éjszaka, sötétben a nyitott zácsap mellett. Azt keresik a hidakon is, megúsi éjszakán, a tavaszi csöndben, mikor körülöttük ölelkezik a város s mélyen alatuk nyugodtan hőmpolygva az öreg folyó pihenésre szólítja le őket.

déseinek oly értelemtulajdonosi, mely az előbb idézett törvényekben lefektetett jogokat bármilyen irányba korlátozza vagy szűkíti.

Szóit ezután celszerűségi és pedagógiai szempontból bírálja a rendelet intézkedéseit, kimutatva, hogy azok a rendelet által kitűzött célt sem szolgálják. Mind-ezekből arra a konklúzióra jut, hogy az érdekelt zsidó közösségek együttes akciója után meg kell győzni a kormányt az intézkedés helytelen voltáról és meg van róla győződve, hogy sikerülni fog a kormányt a rendelet visszavonására rábírn.

MOZAIK.

Apró történetek

A Náci már pipázik.

A hitközségben nagy botrány történt. Hossznapon innepén, az engedetlen szigorú börtönapon, két megtévedt bárány: a Goldberg Náci és a Blum Simi bűnre vetemedett. Nemcsak ettek az istelenek valami tanyai kurta-korszámban, hanem még sertéskarajj ettek és tölöttül képezett dagadóval és turós és tepertés csuszát is hozzá. Jelenetnek a szigorú rabbinak, hogy csak úgy csurgott a dísznőzsinál farkasokairol...

Maga elő rendelte a szent pap az istentől elrugaszkodott bűnösöket.

Elvetemült gonoszágatokélt példás büntetést érdemeltek. Te Goldberg Náci, szenvedélyes pipás vagy. Eltiltalak téged nyolc napra a dohánytól. Egy szippantás, az nem sok, annyit se szabad szívnod nyolc napig. Te meg, Simi, nagyon szerelmes természetű vagy. Fiatal férfi és mohó. Minden szoknya után szaladsz. Eltiltalak nyolc napra a szerelemtől. Még csak fiatal, szép hitvesedhez se szabad közelítened nyolc napig.

Meg is kellett esküdniük, hogy hiszen állják a vezeleket.

És otthon Goldberg Nácinak az volt az első dolga, hogy elzárja a pipáját, a dohányt, de még a gyűjtőszerszámot is oldugdossa. Blum Siminek meg az volt az első dolga, hogy nyoszolyáját kivitte a hitvesi ágyas-zobából a valahol egy eldugott szobában ültette fel tanyáját. És állta a vezeleket emberlét két nap, három nap, négy nap. A tyukokkal fektüdt, rá se mert nézni a feleségére.

Ötönap éjszaka nyílik a kis zug ajtaja s Bedugja koccs fejeit a Simi szép felesége.

Nagyon hiányosan volt öltözve az asszony. No igen, hiszen éjszaka volt. Simi rákiált:

— Távozz el tőlem, kísértől Tudod, hogy vezelekem kell. Át ne merd lépni a kűszobót.

Az asszony indignálódva kijött viszáz:

— Ne merj rólam rosszat gondolni, te istentelen. Nem vagyok én szemérmellen. Csak valamit akarlam mondani...

— Mit akartál mondani, aranyom?

— Csak azt akarlam mondani, öreg, hogy a Náci már másodnapja vidáman pipázik...

Még egy vezelek.

Egy másik községben egy másik hosszunapkor szüzlen vőkezzett két elvetemült bűnös. Ugyancsak a falánkság vitte őket bűnbe. Megidéttek a rabbi, asinek beugyált az eszét.

— Nagy büntéskért nagy vezelekés jár. Arra ítélek benneteket, hogy hinteteket babot a cipőtkébe s nyolc napon keresztül egy barjatók reggeltől estig világ csúdjára s érezzötök a testi fájdalommal büntésül falánkságötökért.

A hosszú Pinkász ötödnap már egy delőngélt az utcán, mintha tojásokon járna. A hideg verejték ült az arcán, bőkiközöttült s minduntalan megfogódzott a falban és tántorgott és teüt és a bajuszát ráta limbán.

Egyszerre csak szembekerül büntársával, aki olyan vidáman pöccög, mintha olajon sétálna:

— Te nyomorult, te gézengúz, te csalót Ezt megmondom a rabbinak, te görbe Manó! Te csabitottál bűnre s én szenvedök csupán, Te bizonyosan nem is hintéted babot a cipődbbe...

— Dehogy nem hinteltem, Isten engem úgy segítén, hogy hinteltem...

— Es ilyen könnyen jársz? Hát elefántbőröd van neked?

— Dehogy is van elefántbőröm. Csak eszem van, Jó puhára főzettem a babot mellelt a cipőmbé hinteltem.

Korai gondok.

Nem áruljuk el hol volt, mikor volt, de anélkül, hogy indokolték lennünk, megmondhatjuk, hogy se nem régen, se nem messze volt egy lakodalom Bohémában. A férj újságról a menyecske ünnepeit színesznd — a házassági formaszökeket mégis a legszigorubb polgári szolidaritással tartották be. Modern emberek vagyunk, nem törődünk a mások vallásával, de annyit mégis meg kell írni a történel megértéséhez, hogy a férjnek hosszunapkor, a menyecskeének nagypénteken rendeli vallása a bűbölést. Igen ám, igen ám, de mikor bűböljenek a gyerekek? Elhatározták, hogy annak rendje és módja szerint elmennek a közegyzőház és megállapodnak a szűltendő gyermekek vallása kérdésében.

A közegyző délután három órára kététe őket magához. A férjjelet elmeny a menyasszonyért és kopogtat az ajtón. Nem nyílik ki. Vélül már dörönbölni kezd. Epre félbeerd a menyecskejeletől, aki a legizgazabb öbéd utáni álmát aludta és amikor meghallotta, hogy mozt el kellel mennie a közegyzőház, bosszusan söhajott föl:

— Hogy mennyi baja van az embernek ezekkel a tudós kölykökkel!

A közegyző délután három órára kététe őket magához. A férjjelet elmeny a menyasszonyért és kopogtat az ajtón. Nem nyílik ki. Vélül már dörönbölni kezd. Epre félbeerd a menyecskejeletől, aki a legizgazabb öbéd utáni álmát aludta és amikor meghallotta, hogy mozt el kellel mennie a közegyzőház, bosszusan söhajott föl:

— Hogy mennyi baja van az embernek ezekkel a tudós kölykökkel!

— Lloyd George vasárnap Londonba érkezik. Londonból jelentik: Lloyd George vasárnap Londonba érkezik.

— Stara Kanizsa — nagyközség. A Sluzbene Novine csütörtöki száma közli, hogy a helgyminiszter engedélyezte Stara Kanizsa községnek nagyközséggé való átalakulását.

— Ügyszébről ügyvéd. Sentaról jelentik: Dr. Aradszki Iván, aki legutóbbi időki a suboticei törvényseknél mint államügyész működött, Sentén ügyvédi irodát nyitott.

— Vásárok. A starikanizsai vásár május hó 21-én, a novi vrbazsi vásár 28-án, a bajmokit 21-én és a novisadi országos vásár 20. 21. és 22-én tartják meg.

— Sztrájk a drágaság miatt. Prágából jelentik: Az élelmiszerek drágaságna és a bérleszállítók miatt, a munkásszakszervezetek péntekre általános sztrájkot rendeltek el. A sztrájkban a városi üzemek alkalmazottai is részt vesznek. A kereskedők üzletüket zárva tartják.

— Kitért a Vezuv. Bécsből jelentik: Nápolyi jelentés a Vezuv erősböd kitéréséről ad hírt. A nagyszűrő természeti látványban az odaözönló ember tömegek győnyörködnek.

LABORÁNS,
 ki megvesztésében vagy eldögölésében munkált magáz ügyvédek azonnal felvételéért.
Patria serumintézetnél
 Subotica. Telefon 60.
 Szálval beszélő előnyben. 3333

Molykár ellen megóv
SPITZER LAJOS SZÜICS
 SZŐRMEÁRUHÁZA
 SUBOTICA
 Nálam vásárolt áruk nál
50% kedvezmény

— **Alexisjevics államtitkár Becksereken.** Veliki-Beckserekre jelentik, hogy pénteken háromnapig tartózkodásra Beckserekre érkezett Alexisjevics Mita államtitkár, a belügyminiszterium B. B. B. ügyosztályának főnöke, hogy ott az államhivatalok tisztviselőinek és alkalmazottainak létszámszükségletének ügyét megvizsgálja.

— **A suboticiai törvényszéki elnök bucsuja.** Megirtuk, hogy Mácsik Koszta dr., a suboticiai törvényszék elnöke távozik. A bírói és ügyészi kar, valamint az ügyvédek a távozó elnök tisztelőre szombaton este a Lloyd disztermében bucsulakomát rendeznek.

— **Erzsébet hercegnő állapota.** Athénből jelentik: A görög lapok igen meleg hangon írják a román királyi pár athéni tartózkodásáról. Erzsébet hercegnő állapota változatlan, hőmérséklete 38, érverése 120, légzete 30. — Ujjabb jelentés szerint Erzsébet görög trónörökös állapota reménytelen. A cátsztrófa minden pillanatban bekövetkezhetik.

— **Az olasz hadsereg szláv katonái.** Triestből jelentik: Az olasz hadügyminiszter legutóbbi rendelete szerint az olasz hadsereg szláv nemzetiségű katonáit nem osztják lakóhelyük szerinti kötelékekbe, hanem kisebb csoportokban a triesti olasz ezredbekebe sorozták be őket.

Gyermeknap Osijeken. Osijekről jelentik: Vasárnap gyermeknapot rendeztek Osijeken. Dél előtt utcai gyűlés folyt, délután pedig a drávaparti parkban fényesen sikerült népünnepi rajzot le, amelyen katonazenekar is közreműködött. A népünnepély keretében kabaréelőadást tartottak. A nagyszerű népünnepély igen jelentős összegű eredményezést hozott a humánus célra.

— **Az agrárhivatalok vezetőknek konferenciája.** Beogradból jelentik: Az agrárhivatalok vezetői konferenciát tartottak Beogradban, amely tegnap ért véget. A konferencián az új agrárörvényekkel kapcsolatban a kolonizálás kérdésével foglalkoztak. Határozatot hoztak, hogy a telepeseknek vagy ingyen, vagy hosszú lejáratu fizetési feltételek mellett adnak csak földet, de semmi esetre sem bérbé, mert ez spekulációt vezetne. A telepiést csak akkor végzik el, ha már a földbirtokokat véglegesen fölparcellázták. A telepesek házipénztékéi álljra az állami erdőkből faanyagot biztosítanak.

— **Nyugdíjazott volt osztrák-magyar tábornokok.** Beogradból jelentik: A volt osztrák-magyar hadseregből végleg át nem vett vett fizeték közül a következő tábornokokat nyugdíjazták: Bogás István volt gyalogsági tábornokot, Babizs Otmár és Karapans Miklós vezérőrnagyot és Hrzenyans Viktor tábornokot intendáns. Ezenkívül még 53 volt osztrák-magyar hadseregbeli tisztet helyeztek ukázzal nyugdíjba.

— **Megnyitották a nyilvánosság számára a Wolfner-féle magánképtárát.** Mint Budapestről jelentik, a Wolfner-féle képtárát a napokban megnyitották a nyilvánosság számára. A képtár képtárban különösen a magyar piktorok munkái vannak összegyűjtve. A Wolfner-képtárát a Szépművészeti Múzeum fogja gondozni.

— **Május 24. — munkaszünet.** A belügyminiszterium rendelete alapján a cirill és metod apostolok emlékére május 24. állami ünnep. A vasárnap szünetelő kereskedelmi és ipar vállalatokban ezen a napon is munkaszünet van. A mezői munka ugyancsak szünetel.

— **A Magyar Párt alakulógyűlése Debeljacsnán.** A debeljacsnai magyarság vasárnap délelőtt népgyűlést tart a Magyar Párt debeljacsnai helyi szervezetének megállapítása végett.

— **Csónakatasztrófa a Drávn.** Osijekről jelentik: Kovalszki István fiatalember több társával csónakázott vasárnap a megáradt Drávn. Csónakázás közben a fiatalemberek kiborulnak a csónakból. A parton sétálók közül többen segítségükre siettek és kimentették őket a hűde hullámokból.

— **Németország sineket szállít a SHS. vasutaknak.** Beogradból jelentik: Németország ajánlatot tett a kormánynak 11.000 tonna vasúti sín szállítására, 100 kilométert 38 aranyárban árban. Tekintettel arra, hogy a feltételek kedvezőek, a kormány elfogadta az ajánlatot. Így a közel jövőben négy millió aranyár értékű olcsó vasúti sín érkezik Németországból a jóvátételi számla terhére.

— **Aibán bandák betörték Dél-Szerbiába.** Beogradból jelentik: A belügyminiszteriumba az a hír érkezett, hogy az albániai semleges zónába, sőt azon túl az ország területére nagyobb rablóbandák törtek be. A rendőri és katonai hatóságok megtekintik minden intézkedést, hogy a rablóbandákat visszaszorítsák.

— **A kikindai Lloyd tisztújító közgyűlése.** A veliki kikindai Lloyd most tartotta rendes közgyűlését, amelyen a tisztikar újjaválasztották. Elnök lett Fischer Félix, igazgató Hönich Sándor. A gyűlésen Bogdán Markó bankigazgató elnökölt.

— **Elfogták a moravici tolvajt.** Megirtuk, hogy Nemes Ferenc tizenköt éves fia öreganyjától 31 ezer koronát ellopot és azzal ismeretlen helyre szökött. A csendőrség, mint most jelentik, a kiskuro tolvajt Moravicán elfogta. A pénzt megtalálták nála, amelyből csupán 4500 korona hiányzott.

— **Hatósági szemle a Sentai-ni temetőben.** Pénteken délelőtt 10 órakor Tabakovics Miklós polgármester-helyettes, Karakasevics Gábor főkapitány, Sztipics városi főgyógyász és Petrovics Koszta városi főmérnök, a katonaság részéről pedig Lazarevics ezredes helyőrségi parancsnok megtekintették a háború áldozatainak emlékművéhez 1917-ben vásárolt és a Sentai-uti temetőben fekvő gránitkövetek. A bizottság, a mintegy félmillió értékű kövek eladásáról és a befolyó vételár hovatartásáról a közeli napokban fog határozni.

— **Újra a Reismann-ügy.** Budapestről jelentik: Mint ismeretes Reismann zongoragyáros még 1920 októberében elfant és azóta a budapesti rendőrség máig sem tudott nyomára akadni. Csaknem bizonyos, hogy Reismann az abban az időben még intenzíven szereplő felelősen elemek eltették láb alól, de hogy kik, hol és miért, azt nem sikerült még a rendőrségnek kinyomozni. Most aztán a budapesti rendőrség újabb nyomot talált és ennek eredményeképpen már két embert őrizetbe is helyeztek.

— **Veszélyben az osztrák sajtó.** Bécsből jelentik: Az osztrák sajtó képviselői és a kiadó gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a sajtó megmenekesse érdekében a kormányhoz fordulnak. Az utóbbi időben a rotációs papír annyira megdrágult, hogy több lakó néptelen volt megjelenését beszünetelni. A folyton emelkedő drágaság az egész osztrák sajtót a megszűnés veszélyébe fenyegeti. A rotációs papír ára egy évnél több alatt 24 fillerről 390 koronára emelkedett. A gyűlést résztvevő az osztrák papírgyárak szindikátusa is. Ha sürgős segítség nem érkezik a kormány részéről, az osztrák sajtó teljesen tönkremegy.

— **Eljegyzés.** Marija Vince Horgosi Franjo Bozoki (Segedjinsi doljni salasi) záruéni.

— **Aláírták a lengyel-német meg egyeztet.** Genfből jelentik: A lengyel és német delegátusok aláírták a felső-szléziára vonatkozó konvenciót. A konvenció a következő kérdéseket szabályozza: A községek törvényhozását, a német vagyoni likvidálását, a vasut, szénbányatermelés, várn-és posta kérdését, a valuták és vőgél a nemzeti kisebbségek kérdését. Ezt a konvenciót ebben a hónapban ratifikálni fogják Oppelnben, mely után a lengyel és német hivatalok át fogják venni az állami hatalmat Felsőszliziában.

— **A párisi közsegénység küldöttsége Pozsonyban.** Pozsonyól jelentik: Páris város magisztrátusa most adja vissza a prágai közsegénység multkorri látogatását. A párisi küldöttség Prága után Pozsonyot is felkeresi.

— **Hazaérkeztek a suboticiai elemisták.** Pénteken délután a hatóraj vonattal érkezett haza a suboticiai elemi iskolák 760 növendéke beogradi kirándulásáról. Utközben Novisadon kiszálltak, ahol az ottani elemi iskolák tanulói várták őket tanítóik vezetésével. Megtekintették Zmaj Jovano- vics költő sírját, majd két óraker tovább utaztak Suboticiára. Vrbsas állomáson a vrbsasi iskolák tanulói várták őket. Hat óraker érkeztek vissza Suboticiára, ahol szülei és a kirándulásban részt nem vett tanulók vártak rájuk. A gyermekek szülei kíséretében, katonazenével melletl vonultak fel az utcónak iskolájukig. A tarka, színes felvonulásban mintegy három ezer ember vett részt.

— **Visszahelyezték állásába az osijekii városkapitányt.** Osijekről jelentik: Osijeken és az egész vármegyében óriási föltűnést keltett ez év első pillanatban, hogy Hrzenyans városi kapitány bizonyos vádak alapján állásából felfüggesztették. A zagrebi tartományi kormányzósság a vizsgálót lefolytatás után a vád alól fölmentelte Hrzenyost, akit a napokban helyezték vissza állásába.

(*) **Hány óra? Tizenkettő.** Gyerink a Fierthez ebédelni. 2366

— **Kirabolták, míg a kórházban volt.** Osijekről jelentik: Teodorovics Maria osijekii özvegyasszony a mult hét folyamán betegsége miatt a kórházba vőtette föl magát. Ezalatt a lakása, amelyet az egyedülálló nő senkire se bízott, elhagyatottan és felügyelet nélkül állott. Ezt valami szemfényvesztő tolvaj megneszelve, felbőlte és kirabolta a szegény asszony lakását. Feljelentésére a rendőrség a nyomozást megindította.

— **Lepedat és Jovánović, az osztály-sorsjáték suboticiai förtúristonai vásárolt sorsjegyek közül május 15-én kisorsolták 150.000 dinári a mai tavirati értékesítés alapján 46.600, 400 dinári 57258, 9000 dinári 97011, 5000 dinári 12777, 500 dinári 4255, 565,4, 57,76, 57438, 62766, 62793, 65579, 69286, 75832, 75844, 85528, 94379, 240 dinári 2289, 214, 286, 241, 5355, 5394, 6060, 6673, 6751, 11105, 109, 120, 125, 149, 699, 692, 699, 12782, 13830, 872, 851, 877, 17652, 713, 727, 21804, 21863, 23535, 26510, 624, 664, 700, 30528, 534, 539, 31501, 509, 532, 34162, 175, 192, 650, 8,6, 30611, 669, 167, 188, 198, 37023, 078, 013, 851, 858, 812, 38715, 39563, 39578, 40569, 40683, 41910, 948, 461, 991, 43021, 44217, 238, 222, 299, 45004, 038, 162, 46779, 46791, 50713, 725, 736, 53428, 477, 481, 427, 483, 439, 490, 54845, 849, 884, 894, 56526, 542, 57444, 483, 486, 484, 441, 52509, 518, 535, 589, 60919, 926, 930, 62764, 64337, 379, 341, 376, 331, 519, 565, 504, 65561, 523, 66049, 69201, 289, 71559, 570, 79007, 027, 065 75812, 854, 886, 865, 76532, 441, 77073, 097, 83099, 439, 463, 8408, 079, 886, 85508, 86112, 149, 195, 87439, 480, 494 92441, 465, 480, 818, 832, 93 159, 199 97027, 071.**

Május 10-én kisorsolták: 4000 dinárt 34117, 56432, 2000 dinárt: 43004, 69244, 1000 dinárt: 93187, 500 dinárt: 12780, 20516, 30521, 64340, 76550, 80726, 87405, 94314, 240 dinárt: 2298, 8313, 323, 363, 6608, 719, 795, 10455, 1111 123, 154, 174, 12705, 730, 774, 775, 17612 697, 21809, 840, 853, 26540, 594, 633 30506, 507, 51514, 34154, 187, 619, 36337 164, 37386, 865, 38701, 721, 41957, 972, 43037, 44215, 219, 223, 244, 445, 459, 016, 095, 46638, 674, 733, 777, 82073, 086, 097, 83443, 476, 485, 54826, 839, 847, 872, 888, 68407, 408, 424, 466, 483, 509, 512, 530, 522, 560, 57008, 039, 040, 049, 440, 58586, 60943, 62774, 64323, 563, 518, 557, 595, 65426, 69257, 71588, 75883, 76501, 580, 77021, 026, 80718, 83440, 449, 84078 85521, 522, 558, 569, 578, 579, 89118 125, 161, 167, 87432, 92410, 440, 93104 105, 94331, 356, 97033, 051.

(*) **Rotli Olga kozmetikai intézetében** Kr. Alexandrov-utlica 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcborhámplasztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplek, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszerpáncok, arcfelhősítő és szeplekenőcsök stb. 2804

(*) **Dr. Véseii Jenő** orvosi rendelője nemi betegek részére. Rendel délelőtt 7—9-ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrilli-metoda-tér 12. I. emelet, Vojnichi Piroška-féle ház.

LOZSDE

Novisadi terményőzsde. Május 19-én. A mai föltűnést az irányzat változtatlan. Először fogal m mellett, kötes történt buzaban, zabban, kukoricában, lisztben. Elkelt harmat vagyon ár. Buzaban körték bécsai árut 380 dinárért. Zabban 281 dinárért történt kötes. Kukoricában elénk fogalom fejlődött ki. Elkelt Novisad környéki 270 dinárért. Eladatot suboticiai ár ekucuti 277 50 dinárért. Bánati kukorica, pari Subotica 267 50 dinárért. Bácsai ár Pázova 270 dinárért. Liszt, kötes 0-ás Bácska 531 dinárért, Liszt főz 512 50 dinárért.

Beograd, május 19. (Zárlat.) Berlin 24¼, Bécs 0,72, Prága 133, Budapest 9, Milánó 359, Paris 635, Newyork 65.

Zürich, május 19. (Zárlat.) Berlin 177, Newyork 521, Paris 470, Milánó 2725, Prága 1000, Budapest 067, Zagreb 190, Bécs 0,055.

Budapest, május 19. (Zárlat.) Dollár 811, Márka 275, Osztrák 822, Lei 557, Szokol 1540, Dinár 1137, Lira 4175, Frank 7275.

PRIMARIUS
KÖCSI KENŐCS

a világon
a legjobb és a legolcsóbb
Gyártják

PRIMARIUS

Elő Suboticei Vegyészeti Iparművek
Subotica
Telefon 885. szám.

KÖPOR

PILISVÖRÖSVARI

falak bepucolásához kapható
wagontételekben is azonnali szállításra
Dénes Testvérek fakeskedésében
Horgos. Telefon 4.

A nagyérdemű közönségnek becses
tudomására hozom, hogy **Bajski put**
8 szám alatt a volt Wilhelm asztalos-
féle házban **ujjonnan berendezett**

PÉKSÉGET NYITOTTAM.

Naponta legjobb minőségű friss komlós kenyér a leg-
jutányosabb árban kapható. Házi kenyereit naponta
reggel 8 órakor sütők. Pontos és rendes kiszolgálás.

Milosim Ivanović
sütőmester.

Tetőtől talpig

felruház
(csecsemőtől 18 éves korig) a

Tulipán

Gyermek Otthon

DARVAS JENŐ

az összes gyermekruházati cikkek
különlegességeinek áruháza

Budapest

IV., Koronaherceg-utca
8/a.

ESSENCET

fiatszeszből, főzött 10%
hydratos egészségre jóha-
tásu békebeli minőségűt

LEGOLCSÓBBAN

Stark Béla

sentaicegyára

AJÁNL. 3083

Telefon: Senta 10g zs.

Raktárról ajánlunk gyári
árak mellett

VITREA
TÁBLAÜVEGET

valamint minden egyéb
üveg és porcellánárut, kö-
edényeket stb.

WEISS I DRUG
ZAGREB.

Paromlinska cesta 2.
2662

Sentán a Bácsmegyei Napló
részére felvez

hirdetéseket

Molnár Sz. Vince elárústitó

DIONIČARSKO DRUŠTVO
IZ ZAGREBU

A nyári idényre
legjobb olajat
cséplőgépek
számára
la finomított
autó olajat
benzint

minden fokozatban,
la gép és hengerolajat
speciális olajakat
ajánl:

„Astra“ D. D.

Zagreb, Preradovičeva-
ulica 2. szám.

Telefon 23-88. szám

Sürgőnycim: Astra,
Legnagyobb raktára
az összes maia gyártmá-
nyoknak a Zagreb melletti
Vrapče községben,
saját tartányaikban.

PÖSTYÉN

(PIŠTANY, CSEHSZLOVÁKIA)

CSUZ, KÖSZVÉNY, ISCHIAS első
gyógyhelye. THERMIA legideálisabb
szálló, a fürdőkkel egybeépítve. Ki-
tűnő gyorsvonatösszeköttetés, S. H. S.
állambelieknek jelentékeny valutaked-
vezmény. — Felvilágosítások: S. Moj-
silovits Beograd, rue 3. Dečanska.
Eredeti póstyéni „Pi.Oa.“ gyógyiszap
ismét kapható házi kezelésre. Rend-
kívül olcsó, mert egész kúrára (20—30
kezelés) feltétlenül elegendő. 3151

**Tavaszi ajándékok
érkeztek!**

Borsalmó és Hüchel-féle kalapok
dus választékban, valamint angol
sport férfi- és fiuspakák.

WEISZ HENRIK SUBOTICA,

Jelašičeva ulica 5. 2085 Dr. Vaiti ház.

Citrom

érkezett és viszontel-
adásra előnyös árban
k a p h a t ó
Czeizler Károly
cégnél Subotican. 3286

BUZIÁSI
természetes

SZÉNSAV

10 kg.-ként 360 koronáért
kapható: 780

JULIJO BAUER

őrnagykereskedő. Nőruha,
Lerakat Deltácska részére. Szűk
parányok töltés végett átvételnek

FIGYELEM

Értesitem tisztelt vevőimet
valamint a helyi kereskedőket, hogy újsza felszerelt
**rövidáru, kozmetikai, borbély-
kellék és sétapálca nagyraktáramat**
a Tereziára, Beograd Knez Mihajlova-ul. 38. sz. alá az
Egyedérsusági Igazgatóság (Uprava Državnih Monopola)
mellé helyeztem át,
ahol nagy raktáramat feltűnő olcsó áron árusítom.

Tisztelettel

HAJIM J. BENCION
BEOGRAD
Knez Mihajlova-ul.
38

Részvényaláírási felhívás.

SZERB KERESKEDELMI BANK — SRPSKA TRGOVAČKA BANKA
BEOGRAD, Vasina i knj. Ljubica-ulica sarkán — SKOPLJE, Pašičeva-ulica 27.

A f. év március 19-én megtartott IV. évi rendes közgyűlés határozata és a Kereskedelmi- és Ipari Miniszterium 1922.
március 27-én kelt 1618. sz. engedélye alapján a bank alaptőkéjét 6000 darab 500 dinár névértékű új részvény kibocsájtásával

3.000.000 dinárról 6.000.000 dinárra emeli fel.

Az aláírás alkalmával fizetendő: a tartalékalap javára és költségekre 50 dinár, előlegfizetés címen 100 dinár, a hátralék
részvényenként és havonként 100 dináros részletben. — A részvényjegyzés 1922. május 31-ig gyakorolható.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Poziv

na redovnu glavnu skupštinu Subotičkog Trgovackog Udruženja, koja će se održati dne 21. maja 1922. (nedelja) pre podne u 10 sati u prostorijama Udruženja (Hotel National) sa sledećim dnevnim redom:

1. Pristupni govor predsednika.
2. Izveštaj glavnog tajnika.
3. Zaključni račun od 1921. god.
4. Fuzija sa Jugoslavenskim Lloydom.
5. Zajednička skupština dvoja fuzioniranih Udruženja.
6. Promena pravila.
7. Ustanovljenje članarine.
8. Budžet za 1922. godinu.
9. Izbor nove uprave i odbora.
10. Predlozi.

Sa obzirom na važnost predmeta, koji će se raspravljati na ovoj glavnoj skupštini, umoljavaju se g. g. članovi, da u potpunom broju dodju na glavnu skupštinu.

Pre glavne skupštine držeće u 9 sati odbor sednicu.

Predsedništvo.

Meghívó

a subotici Kereskedelmi Egyesület 1922. május 21-én délelőtt 10 órakor az egyesület helyiségében (Nemzeti Szálloda) tartandó évi rendes közgyűlésére a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. Főtitkári jelentés.
3. 1921. évi zárszámadás.
4. A Jugoszláv Lloyddal történendő fuzió.
5. A két egyesült Lloyd együttes közgyűlése.
6. Az alapszabályok módosítása.
7. A tagdíjak megállapítása.
8. Az 1922. évi költségvetés megállapítása.
9. Az új tisztikar és választmány megválasztása.
10. Indítványok.

Tekintettel a tárgyalandó ügyek nagy fontosságára, felkérjük a t. tagok, hogy a közgyűlésen teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.

A közgyűlést megelőzően 9 órakor a választmány ülést tart.

3388

Az elnökség.

ÉRTESÍTÉS

Kávésok, vendéglősök, kereskedők és háziasszonyok szíves tudomására hozzuk, hogy a volt

Mária Terézia

kenyérgyárat

átvettük, s átalakítva, a legjobb berendezéssel látva, az összes kemencéket üzembe hoztuk. Reggel 4 órától 3-szor fehér süteményt és 6 órától 3 féle kenyeret lehet kapni. Lisztet cserélünk kenyeret, barheszt, minden ráfizetés nélkül. Minden szombat, ünnep és lakodalm alkalmával barhesz 12 órával előbb megrendelhető. Kereskedő, kávé és vendéglősöknek süteményt, kenyeret bármily mennyiségben **százaléka** szállítunk. **Ster süteét** reggel 6 órától este 6 óráig állandóan elfogadunk. **Száraz süteményt** kilonként 2 koronáért vállalunk. — Szíves pártfogást kér

JUGOSLAVENSKA TVORNICA HLEBA D. D. SUBOTICA

LANG és RITTAI MŰVEZETŐK.

3381

3 teherautó 5 tonnás

„Gräf & Stieft“ gyártmányu teljesen újonnan kijavítva és felszerelve, ugyanott egy To H. P. „Märzedess“ csónakbavaló motor eladó. Megtekinthető: Feleki Jánosnál Novisad. Ustavka ul. (Alkotmány 31)

3178

ALLAMI GYÓGYFÜRDŐ

Celje mellett DOBRNA (Slovenija)

Természetes 37° C-u széntartalmu hőfürdő. Rendkívüli sikerek:

A déli Alpok legrégibb női gyógyfürdője!

Legjobb tüdőhőlyg vérszegények és lábadozók számára. Hőfürdők, ivó- és léggurák! Hegyi klíma, fenyőerdők, pompás parttelepek!

Junius 15-ig nagy ármérséklések!

Prospektusokat ingyen küld a fürdőigazgatólag.

WEITZENFELD és TSA

SUBOTICA 000000 TELEFON 190.

Iroda: Városi bérpalota. Költőgyár: Sentai-pút. Alapítva 1902. 000000 Táviratcim: Ken deripar.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS

A ján! Lópokróccokat, tűzoltó és kerti tömlőket, ujlisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket juttából és lenből, mindenemű házivásznat. Zsineg, kötél és hevederek. 712

Gyakornokot

szerb nyelvtudással;

irodakissasszonyt

lehetőleg magyar-német gyors- és gépírót keresünk AZONNALI belépésre.

Erdős Henrik és Tsa

műszaki és malomfelszerelési cég

NOVISAD, Temerinska ul. 8.

Hirdetmény.

Közírré tesszük, hogy a Subotica vidéki Gazdák Gözeke Szövetkezete az 1922. évi március hó 8-án megtartott közgyűlésen kimondotta a szövetkezet felszámolását.

A kereskedelmi törvény 249. §-a értelmében felhívjuk a szövetkezet hitelezőit, hogy követeléseiket ezen hirdetménynek harmadszori közzétételétől számított 6 hónapon belül érvényesítsék, mert ellenkező esetben azok a felszámolásnál figyelembe nem fognak venni.

Subotica, 1922. évi május hó 15-dik napján.

A Subotica vidéki Gazdák Gözeke Szövetkezete felszámolás alatt.

Schmidt cipők, szandálok, Böhme kalapok

szalmakalapok, trikó, dressz, apacsingek, selyemnyakkendők, gallérok, kézelők, harisnyák olcsó árban

Rákosi József áruházában Subotica, Jelašić-utlica 3. szám. Villamos megállóval szemben.

Asztalosmesterek és gyárosok figyelmébe!

Minden mennyiségű BLINDFURNIERT szállítanak azonnal kisebb vagy nagyobb mennyiségben 3 és 2 m/m vastagságban 100—105, 105—135, 185—55 és 165—65 centiméter méretben, avagy a feladandó méretek szerint. Ajánlattal szolgál

SPITZER HERMAN SOMBOR Floranova ulica 3. — Telefon 229. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A szontai 3402. számú tkvi betétben felvett, Haller Jakab és Holczer János közös tulajdonát képező (Turski-féle) gőzmalom lakóházzal, udvarral és kerttel együtt f. év május hó 28-án d. u. 2 órakor a szontai községhezán nyilvános önkéntes árverésen természetesen eladatik. Kikiáltási ár 1,000,000 korona. Bánatpénz: 10%. Vételár 30 nap alatt fizetendő. Egyéb feltételek az árverésen lesznek kihirdetve. Sombor, 1922. május hó 19

Dr. Dezső Kálmán

ügyvéd.

3400

Vidéki mozisok figyelmébe!

Villany nélkül! Gáz nélkül!

„Amerikan-System“

a legtekélyesebb világító gép. 25 m távolságra 4 m széles tiszta éles képek vetíthetők. Egyenértékű a villanyos ivilámpával.

Összsúly: 35 kg. Könnyen szállítható!

Kipróbálható: VEL.-BECSKEREK.

Karadjordjev Trg. (Vásár-tér) 2 szám.

Bačka

fabrika spiritusa i kvasca Subotica

Pékek kenyérsütők és kereskedőurak figyelmébe!!!

Gyárunk egész Jugoslavia területére szállít naponta

friss szeszelesztőt

2993

Telefon 875 sz.

KORZÓ MOZI

Amerika legnépszerűbb mozisínésze

EDDIE POLO

szenzációs filmje a

PUSZTÁK TÖRVÉNYE

nagy cow-boy dráma 4 részben 32 fölvonásban.

I. rész: AZ ÖKÖLJOG FÖLDJÉN

május 18-21, csütörtöktől—vasárnapig.

Korzó Mozi

Május 18-21-ig, csütörtöktől-vasárnapig
Puszták törvénye
4 részben 32 fölvonásban. I. rész. Az öklöl-
jog földjén 8 fölvonásban. — Főszereplő:
EDDIE POLO.

írtesitem a nagyérdemű közönséget,
hogy a mai naptól kezdve a **Vendég-
féle vendéglő** (Aleksandrova és
Antunović ulica sarok)

reggelig nyitva.

Elsőrangú meleg és hideg konyha,
kifinált borok és jó cigányzene. —
Családok részére külön terem. Szolid
árat és elsőrendű kiszolgálás bizto-
sítottatik, melynek reményében a nagy-
érdemű közönség szíves pártfogását
kéri a **VENDÉGLŐS.**

GILETTE

és mindenemű üborotválók késeket felelősség mellett
a legjobb rendszerű motorikus üzemre berendezett
gépen egy dinárért azonnal újja köszörülök.

DEUTSCH IZIDOR OPTIKUS SUBOTICA.
Videki rendelésimel kérem a késeiket ajánlott levélben beküldeni

Kaphatók nagyban és kicsinyben mindenféle
hentesárak
és különféle nyers-
húsok. Videki meg-
rendelések is elfo-
gadtatnak és pontosan eszközöltetnek

Korhecz Gyula villanyerőre beren-
deztett hentesáru-
gárában Subotica, Fő-
ter (Hitelbank palotában). — — — 1795

Szlavonai bükkfából készült felrakott ³¹⁹²
FAVILLÁKAT

ajánl nagyban

ADOLF REICHSMANN, OSIJEK
Telefon 575. sz. Sürgönycim: Reichsmann.

Meszelőnyeleket

egy öl hosszúságban (két méternek felel-
meg), spréonyeleket félöl hossz és 100
mtrben prima eseményes fényfából
készült gömbölyű állapotban minden
mennyiségben azonnal szállít és ajánlat-
tal szolgál **Spitzer Herman** Sombor,
Florianova-ulica br. 3. Telefon 229. szám. 3112

Tavaszi és nyári divatcikkek

Mintás, csíkos grena-
dinok, Crep georgette
minden színben, fular-
dok és ruhavásznak

legolcsóbb árban kaphatók

Sár Sándorné
divatüzletében Subotica,
Városháza (Tejplac). 3341

Apróhirdetések

Teljesen nem adunk hirdetői díjat felvilágosítást.
Apróhirdetés egy nő 2 K. vasalható és címző
hatszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés árát 2 K.
Apróhirdetésnél felvev: Subotica a kiadóhivatal,
Alexandra-ulica, Leibaeh-ház és Schlange: hírlap-
áruda a vasuti park mellett. Videkén valamennyi
Bejáratlónk. - Előfizetésidő: havonta 50 din., egyévi 600

LEVELEZÉS

„Cica Vrsac” címre levél van a kiadóban.

„Valjon megtaláltak-e” „Kauci” képes” „Nyugodt otthon” „Megbízható 304” „Marburg” „Nyugodt megjárási” „Cica Vrsac” jelgéré levél van a kiadóban.

FOGLALKOZÁS

Pénztáros felszasszony jó kézírással aly a szerb magyar nyelvet bírja, azonban felvevőkre keresetlik. Medgyanszki i drug vas-kerek. Subotica. 3362

Cementcserép és cementárú munkás felvételték Gled Bernát fakeskeskedő Subotica. 3269

Kádárszolgák jó fizetéssel felvételték az ecetgyárban. 3355

Eladó autó karosszéria alvaz rugókkal, négy drb sármentő, komplett első tengelykománnykerékkel használt 150 voltos dinamó. II. krug Meduliceva-ulica 21. szám. 3376

Eladó husz darab 22—25 hektoliteres prima lager 1802 Subotica. Telefon 182.

Eladó egy garnitúra jókában levő esztétikus magánjáró 5 HP Robeiféle kazán, Máv. cséplő. — Cím Bencsik Lajos Topola. Árpád-u. 1590. 3404

Keresek kisebb vendéglő, kocsamát vagy kávéházat megvevőtelre vagy elszállásra Bácskában vagy Banatban Címeket a kiadó hivatalba kerek. 3397

Orplington tyúkokat venni fehér vagy sárga színű 10—12 drbot és 2 kalcást, de nem idősebb 3 évnél, Patria szertumintezet Subotica. 3354

Bácskai szőlőbirtok eladó 238 hold, nagyobb része szántó, tündis in-struktussal birtokba vehető Cím a kiadóban. 3395

Két modern íróasztal és egyéb bútorok eladó: — Pálic, Inotai-villa. 3392

Szőlő a városhoz közel elkölthözés miatt eladó. — Erdéklődni lehet Sara Tekelő-ulica 77. 3398

Somborban a város leg-
szébb helyén egy tiszta kemény anyagból épült ház szobás, összes gazdasági mellékhelyiségekkel bíró urház, esetleg butorral együtt eladó. Az egész **azonnal kapható.** Cím a kiadóban. 3317

Zongora jóhangú 6000 dinárért sürgősen eladó. Marné Martonos. 3346

Hentesüzlet a piac téren eladó esetleg műhelyben rendezéssel együtt. Cím a kiadóban. 3358

Eladó egy Tarár, kettő triurem, egy kefép — üzemben látható. Spajic natom Staribeče, 3019

VÉTEL-ELADÁS

Eladó jókában levő 6 HP benzimotor. Sipos Andras Kula 1561. szám. 3410

Tizezer kére nád, 4 m hosszú cirka 8 hüvely vas tag levék eladó Bezdában Petar-csatorna mellett. — Bövebbet Weiner Mátynánál Bezdában. 3347

Eladó jókában levő rollos kárakat és bejárát. 3 m magas, 140 széles. Kol-kantműhely. 3340

Márischostrauer kovácsüzem, buszaiat közege, tufa nagyban és kicsinyben, valamint hatarbrinosok zarnak való hordók itnyevén árban kaphatók. Jovan Sijacić. Telefon 839. 1274

KÜLÖNFÉLE

Társat keres városban levő ma'omváltalat Dinár 625-000 minimális tölke befektetéssel. A malom teljes üzemben van. Csak a komoly és tőkeerős urak küldték be címüket „Kereszténvtárs” jelgére a kiadóhivatalba. 3383

Sömörli, viszketegeget (rül) 3 napon belül megszüntet az illés-féle viszketeg kenőcs és kátrány szappan használata. Kapható illés-gyógyárban, Főposta állomásán.

Üzleti helyiség Aleksandra-ulica 8. volt Szabados nyomda, azonnal kiadó bővebbet dr. Dimitrijevič Drača ügyvédi irodájában, Halbrohr-ház. 3376

Lifka Mozi

Május 18—21 csütörtöktől—vasárnapig
Sasfőlk
Reichstadt herceg nagy dráma 5 felv
Főszereplő: **Olaf Fjord**

Izvt. broj 173/922

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršitelji, a smislu § 102. zak. žl. LX. 1881. ovime objavljujemo, da usljed odluke br. 987/922. kr. sreskog suda u Subotici, u korist po dr. Jako Fischer subotički odvjetniklu zastupajući, Mavro Erdelji subotički odvjetniklu, protiv ovršenika, u 29. dana aprila meseca 1922. godine preuzetom ovrhovim zapisniku i na 11000 Kr procenjena pokretnina naima krava na javnoj dražbi će se prodati.

Koja dražba će se usljed odluke br. Gn. 3044/922. kr. sreskog suda u Subotici, radi podmirenja 7600 Kr glavnice i za ovom svotom od 10 dana februara meseca 1922. godine računatu 5 posto kamate, i dosadanj 2122 Kr ustanovljenih troškova 2 dana juna meseca 1922. godine popodne 3 sati na pasturi Vantelek kb. 114 odraži, i na ovi svu oni, koji su radi kupovni pozivaju se, sa tom opomenom, da označene pokretnine u smislu § 107. i 108. zak. žl. LX. 1881. za isplatu u gotovom novcu, u slučajnu nužde, i izpod procentene cene će se prodati.

U koliko pokretnine koji će se na dražbi prodati, i drugl je zaleno, i na ovi na podnjenje pravo imaju, ova dražba u smislu § 120. zak. žl. LX. od god. 1881. i u njenu korist se određuje.

U Subotici, dne 18. maja 1922. god.

Bende
kr. sudski izvršaac.

SZÉKELY A.

férfiszabó üzletében
(Halpiac) készülnek a
legelegánsabb férfi és
gyermekruhák mérték
után a legolcsóbb áron.

Modellkalapok

szalmából, krepgeorgettből és batistból
leszállított áron
kaphatók

Heiduska Mariska

nőkalap üzletében Subotica.
Ügyes munkáknál felvételtnek.

Kölcsönponyvák, zsák, ponyva, zsineg és kötélárak kárpitos felszerelési cikkek

jutányosan beszerezhető

Rein Izsó Sombor,

Weidinger-palota. Telefon szám 133.
Kérjen árjegyzéket.